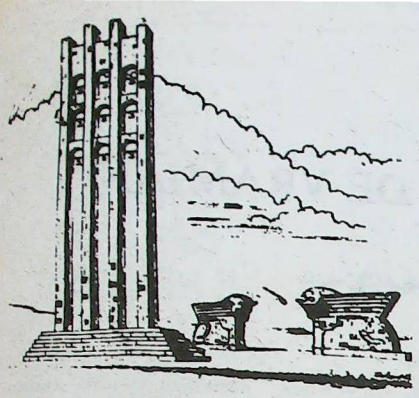

SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIV
Nº 535
Miércoles
5 de
Julio
de
1989

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

DONAN U$S 50.000 AL COMPLEJO ALEX MANOOGIAN

En un gesto de singular valor solidario, la señora Yeranuhí Ibichian de Sahakian acaba de donar a la Unión General Armenia de Beneficencia (filial Buenos Aires), con destino al complejo Alex Manoogian, la suma de u$s 50.000, en memoria de su difunto esposo señor Aram Sahakian. Al aceptar y agradecer esta importante donación, el Consejo Directivo de la UGAB dispuso designar con el nombre de Aram Sahakian la Sala del 5º piso del Complejo Alex Manoogian, la que será destinada a actividades sociales y culturales.

Esta donación de la señora Sahakian viene a confirmar la trascendente preocupación solidaria de una familia cuyo jefe, el señor Aram, fue siempre un adalid de todo aquello que beneficie a la armenidad, en cuya concreción empleó siempre sus mejores esfuerzos.

Foto: Martín Keskiskian

En la foto aparecen la señora Andjel Donikian, señora Yeranuhí de Sahakian, señor Vahram Hairabedian y escribano Gregorio Hairabedian.

NOS VISITAN REPRESENTANTES DEL GOBIERNO ARMENIO

Como **Sardarabad** lo anunciara en su edición del 17 de mayo pasado, el lunes 26 arribaron a Ezeiza el Viceprimer Ministro de la República de Armenia, señor Vanik Dayan, el Vicepresidente del Comité de Relaciones Culturales de Armenia con la Diáspora, señor Romen Kozmoyan y el asesor técnico, señor Georgi Khosroev. Los citados funcionarios gubernamentales fueron recibidos en el aeropuerto por directivos de la colectividad armenia en la Argentina, así como por el Ministro Consejero de la Embajada de la URSS, señor Valery Morozov, y por el Viceconsul Harutiun Vermichiam, todos los cuales presentaron sus saludos a los miembros de la delegación.

Posteriormente los miembros de la Delegación realizaron una Conferencia de Prensa en la que confirmaron que su viaje integra un plan de visitas a distintos países donde existen colectividades armenias, a fin de canalizar los aportes solidarios, en beneficio de las víctimas del terremoto ocurrido en diciembre, manifestando que la actual situación en Armenia se ha tornado muy difícil por cuanto el sismo afectó a la tercera parte de la riqueza nacional, causando pérdidas por un monto de 13.000 millones de rublos, dañando 8.000.000 de metros cuadrados habitables y dejando a 530.000 personas sin techo.

Puntualizaron que la prioridad del gobierno es aprovechar la tecnología moderna para la construcción de fábricas, hospitales y escuelas en las zonas más afectadas. Luego de destacar el aporte de otras repúblicas de la URSS. a su país, Vanik Dayan señaló que hasta el momento Armenia había recibido 30 millones de dólares del exterior.

Continúa pág. 8

INDEPENDENCIA ARGENTINA

La independencia es la afirmación de la libertad. Seis años después de su Revolución Libertadora, la Argentina consolidaba su Independencia. Fue el 9 de julio de 1816.

Foto: Martín Keskiskian

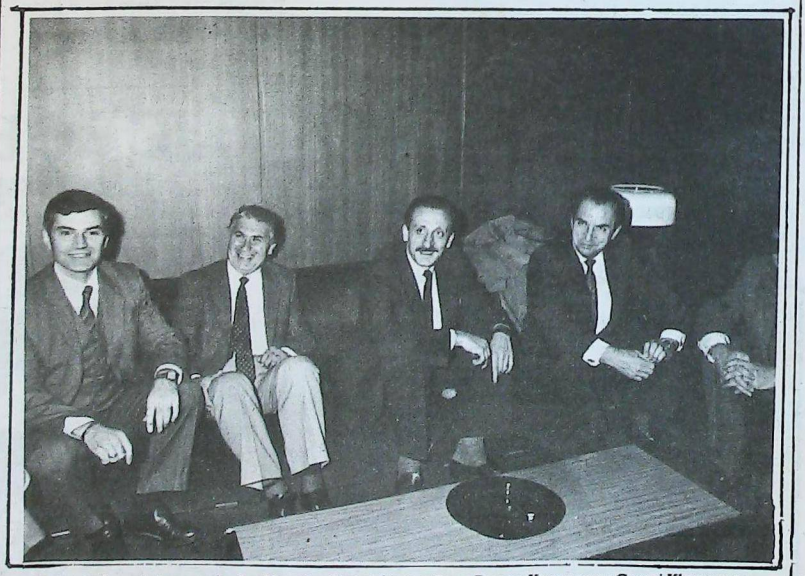

De izq. a der., el viceconsul señor Harutiun Vermichian, señores Romen Kosmoyan y Georgi Khosroev y el viceprimer ministro señor Vanik Dayan.

LA ESCUELA MARIANO ACOSTA Y 115 AÑOS

La Escuela Normal Nacional Superior Nº 2 "Mariano Acosta", celebró sus 115 años de vida con una tocante ceremonia que, aunque austera, resultó sobresaliente y altamente emotiva. Estuvimos allí.

Nos entusiasmó el Conjunto de Flautas que, integrado por alumnos del establecimiento y dirigido por el Prof. Diego Hartzstein, comenzó interpretando una pieza de Handl para continuar con una melodía de Los Beatles y finalizar con la hermosa "Alfonsina y el Mar", en expresiones musicales que rsultaron particularmente gratas. Luego, el Coro de la Escuela se lució en canciones italianas, francesas y españolas de la época del Renacimiento, para volver luego al Conjunto de Flautas en una original "puesta de tangos" que, como las anteriores presentaciones, mereció el cálido aplauso de la concurrencia.

Al referirse a la celebración y a los años cumplidos por la Escuela, el Profesor Jorge Norberto Butera se dirigió a los egresados a través de un mensaje vibrante y valiente, poniendo de manifiesto que "la necesidad de educar a un pueblo pasa inevitablemente por la educación" y, refiriéndose al Colegio, recordó "sus aulas clausuradas, y la sostenida lucha de la escuela que subsiste gracias a una profunda vocación docente". Y agregó que "cuando la educación es considerada como un gasto y no como una inversión, no es posible lograr hombres pensantes y libres."

Y terminó diciendo "hay que cambiar el proceso educativo actual, porque es lamentable". Señaló el logro de los alumnos, a pesar de los momentos difíciles y el deber de ser honestos y responsables en la educación. "La nación tiene un cuerpo que es su tierra y un alma que es su cultura... Sarmiento dijo que los maestros son los únicos capaces de ganarle a los demagogos y a los tontos."

Sostenidos aplausos rubricaron las palabras del Prof. Butera.

Luego habló la Rectora del establecimiento, Profesora Armenia Euredgian, quien recordó que la fundación de la Escuela fue "un acto de valor", que grandes maestros y alumnos pasaron por sus aulas, que hubo objetivos y también logros. "En lugar de rendir culto al facilismo y al permisivismo, debemos tratar de invertir la situación, no bajar los brazos, ya que la única llama que brilla es la del coraje."

En esta prestigiosa Escuela funcionan, entre otros, talleres de plástica, literarios, de encuadernación, de aeromodelismo, teatro en francés y castellano, se promueven debates. Los trabajos que realizan los alumnos han sido premiados en numerosas ocasiones en la Feria del Libro, así como en Exposiciones, y también en Finlandia.

Fue un placer asistir a este Acto Académico que se repite, desde hace 115 años, todos los 16 de junio.

LA MUERTE DE VRAMIAN

En su número del 17 de mayo, Sardarabad reprodujo una nota de Antranig Chalabián, publicada en **The Armenian Mirror -Spectator**, de Estados Unidops, referida a **El mito de la rebelión para justificar el genocidio armenio**, El tema es muy importante pues en torno a si hubo o no hubo una rebelión gira toda la argumentación turca para defender su posición. Debería, igualmente, girar en torno a él la argumentación armenia, esto es, puntualizar claramente y demostrar que **no hubo** ninguna rebelión y sí, en cambio, resistencia a la matanza que es algo muy distinto. Pero es un asunto muy complejo, por la multitud de facetas que tiene, como para exponerlo aquí. No —por supuesto—, porque quede la más remota duda de la actitud criminal de Turquía, sino para desarrollarlo.

En ese número se recuerda el famoso acto de los tres jefes de Van: Aram Manukián, salvado por azar; Ishkha, asesinado en Shadakh y Arshag Vramián que "fue arrestado y nunca más se lo volvió a ver".

Las circunstancias se dieron así: el martes 3 de abril de 1979 llegué a Mahabad, en Kurdistán (Iraní), de madrugada, en misión de trabajo. En el curso de las diversas reuniones tuve algunas discusiones bastante fuertes con los dirigentes kurdos en torno a la cuestión armenia, y al atardecer partí hacia Tabriz.

Al otro día conversé algo con gente en esa ciudad, tanto turcos como armenios, y pude recoger algunos datos interesantes. Por ejemplo, en los días muy recientemente pasados (en ese momento era muy fresco: diciembre del año anterior), la multitud turca enfurecida había partido hacia el barrio armenio para hacer una matanza. El cura a cargo de la diócesis, con muy poco entusiasmo, contó que había partido veloz en su jeep a pedir ayuda al ayatollah Shariat-Madarí y que éste le dio a dos mullahs con los que volvió. Los dos se sentaron en la calle e impidieron con toda energía que la multiud avanzara. No se puede censurar que la gente estuviera todavía aterrorizada. Pasaron las horas y ya nada me detenía a la espera de transporte a Teherán. El sacristán de la iglesia, muy comedidamente, y en respuesta a mi pedido, me llevó a la casa del más viejo de los vanetzís, el señor Sarkissián. Era muy grande ya y afortunadamente su esposa hablaba un excelente francés. Charlamos largamente. Ellos estaban mucho más tranquilos y distendidos que la gente más joven. (Y el que este visitante de América no supiera armenio les resultó tan aceptable y menos desconcertante. Para los demás fue toda una aventura).

Hubo evocaciones de Van y las preguntas sobre cómo era la colectividad de acá. Todo el cuestionario clásico. Lo interesante fue el recuerdo del señor Sarkissián sobre Kramian, porque no lo he leído en ningún lado. "Yo estaba trajando de marinero en el lago, disfrazado de persa, cuando llegaron los policías turcos con Vrasián y lo sumergieron en el agua hasta ahogarlo. Allí estaba yo —y las lágrimas le caían por la cara viendo cómo asesinaban a ese hombre santo y no podía hacer nada. Ni siquiera un gesto de horror o de piedad. Si hubiera tratado de defenderlo me hubieran matado también a mí y no lo hubiera salvado. Así pasaron las cosas". Era evidentemente, el recuerdo más interesante para este señor en aquellos trágicos momentos que apenas empezaban, y se le había quedado grabado en la memoria.

Bueno. Eso es todo. Así habría muerto Vramián

Narciso Binayán (h)

9 DE JULIO EN HADJIN

El próximo 9 *de Julio, la* Unión Residentes de Hadjin realizará otra de sus acostumbradas felices reuniones, conmemorando la fecha patria argentina.

Se trata en este caso de un **"Almuerzo Conmemorativo"**, que se servirá en su Sede de Scalabrini Ortiz (ex Canning) 2273, a las 13 horas. Por la tarde, la fiesta continuará con mateada y juegos de salón.

Las reservas de cubiertos pueden realizarse al 71-9931, llamando entre las 10 y las 18 horas.

. Remises
. Sepelios
Traslados
CASA Rivera
CORALLC, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902- T.E.: 773-2800/772-3288

REPUESTOS Y ACCESORIOS
— PEUGEOT —
TATEOSSIAN HNOS. S.A.
IMPORTACION - EXPORTACION
FABRICACION
BUJIAS EYQUEM
CABELLO 3363/65
1425 BUENOS AIRES - REP. ARGENTINA
T.E.: 801-3952/8959
801-3957/6634

JORGE KESHISHIAN

AV. SANTA FE 1077
100 AUTOS EN STOCK TODAS LAS MARCAS Y MODELOS
ACASSUSO - 798-9337

NUEVA COMISION EN LAS DAMAS DE UGAB

Según estaba anunciado, el 20 de junio pasado se reunió en su sede la Asamblea General Ordinaria convocada por la Comisión de Damas de la Unión General Armenia de Beneficencia. Tras constituirse con el quórum correspondiente, se leyó la Memoria de Actividades, la que fue aprobada con grandes aplausos.

Luego se procedió a la elección de las miembros que integrarían la Comisión por un nuevo período, resultado elegidas:

Presidente: Sra. **Alicia Kuchikian**, Vicepresidente 1ª, Sra. **Razmouhí Khurlopian**, Vicepresidente 2ª: Sra **Isabel Tchalian**, Secretaria: Srta. **Alicia Aghazarian**, Secretaria de Actas: Sra. **María Youssefian**, Secretaria de Armenio: Sra. **Srpuhí Tchirian**, Tesorera, Sra. **Ana Basmadjian**, Protesorera: Sra. **Angela Yernazian**, Vocales Titulares: Sra. **Betty Der Avedissian**, Sra. **María Rosa Kalaidjian**, Sra. **María Baschian** y Sra. **Alice Yernazian**, Vocales Suplentes: Sra. **Halguhí Karakashian**, Sra. **Nelly Youssefian**, Sra. **Sonia Guezikaraian** y Sra. **Tachuhí Hairabedian**, Colaboradoras Activas: Sra. **Shushan Ekshian**, Sra. **Lucy Der Garabedian** y Sra. **Sushan Tursarkisian**.

AUDICION ESPECIAL DE "LA HORA ARMENIA"

Al cumplir veinte años de transmisión ininterrumpida, **"La Hora Armenia"**, creada y conducida por Kevork Karamanukian, realizará una emisión especial el viernes 14 de julio, a partir de las 21 horas, la que tendrá lugar en el Auditorio Armenia, ubicado en el 5º piso de la Asociación Cultural Armenia 1366. En la misma actuará el conjunto "Kurken Alemshah".

Esta audición saldrá al aire el domingo 16, en el horario habitual de "La Hora Armenia", por CW1 Radio Colonia.

LIGA DE JOVENES, TODA UNA TRAYECTORIA POR UN MISMO IDEAL

La Liga de Jóvenes de la UGAB está por cumplir sus primeros cincuenta años de vida en Buenos Aires, tiempo en el cual todos sus miembros dieron todo de sí por el bien de la colectividad armenia.

No es casual que una comisión de jóvenes se haya mantenido a través de tantos años y, principalmente, sin modificar su esencia y su ideal: unir a la juventud en actividades de distinto tipo, pero siempre destinadas a mantener el ser armenio en los jóvenes.

Es un largo camino el recorrido, pero más allá de contratiempos y logros, se ha mantenido viva en los jóvenes la llama de la armenidad a lo largo de varias generaciones.

Para quienes nunca han transitado los caminos de la Liga y para aquellos que nunca se acercaron a alguna de sus actividades, les cabe preguntarse: ¿Qué es la Liga de Jóvenes y qué hace?

Ante todo, debemos aclarar que la Comisión de Liga de Jóvenes se mueve dentro de una Institución —la Unión General Armenia de Beneficencia—, que le da todo tipo de apoyo y de la cual recibe desde valiosas enseñanzas hasta un lugar físico en el cual moverse. Los integrantes de Liga de Jóvenes se agrupan en dos formas: una Comisión elegida en Asamblea, en la que intervienen y votan todos los socios jóvenes de la Institución, y departamentos formados por grupos de colaboradores que apoyan la organización de actividades y aportan ideas y trabajo.

La Comisión está encabezada por el Presidente y los vicepresidentes primero y segundo, a los que siguen quince integrantes más, entre ellos tesoreros, secretarios, vocales titulares, vocales suplentes, síndicos, etc. Los departamentos que conforman el grupo de colaboradores son, en la actualidad: Fiestas, Cultura, Prensa y Propaganda, Finanzas, Deportes y Relaciones Públicas.

Ahora, volviendo a nuestra primera pregunta, ¿qué se hace en la Liga de Jóvenes?, digamos la Comisión y los colaboradores se reunen periódicamente todos los sábados desde las 19 y hasta pasadas las 22 horas, podemos encontrar un gran grupo de jóvenes reunidos. En estos encuentros es cuando se debaten las actividades a realizar, la forma de llevarlas a cabo y los medios necesarios para concretarlas. Estas actividades tienen como único fin reunir a la juventud armenia y pasar entre todos un rato agradable, o aprender, en conjunto, algo nuevo. Tenemos así bailes en los mejores lugares de Buenos Aires, exposiciones de pintura, muestras fotográficas, almuerzos juveniles, torneos de distintos deportes, Olimpíadas Sudamericanas y Mundiales, pic-nics, talleres permanentes de fotografía, de dibujo y de pintura.

En el año que pasó, la Liga trabajó arduamente en las tareas de ayuda a las víctimas del terremoto, tanto aquí en Buenos Aires como en Armenia, dado que su Presidente, el joven Alex Brahamian —junto con el joven Carlos Seferian— *representan a la comunidad armenia de la Argentina acom*pañando una valiosa carga de ayuda a nuestros hermanos de la Madre Patria.

En cuanto al año que estamos transitando, la Liga tiene un plan de actividades con metas y objetivos muy ambiciosos; entre ellos ocupa un lugar muy especial la realización de los "XII Juegos de Navasart de la Liga de Jóvenes de la Unión General Armenia de Beneficencia", única Oimpíada Mundial de la juventud armenia de la Diáspora, lo que nos compromete a un trabajo muy serio, en el que desde hace tiempo estamos inmersos y que nos enorgullece enormemente.

Quisiéramos agregar que todo joven armenio puede ser partícipe de las actividades que dearrolla la Liga, y aquel que se acerque a esta agrupación con el único y más importante motivo que nos une, cual es el de preservar nuestra armenidad, tiene un lugar listo para ser ocupado.

Desde ya, bienvenidos todos cuantos deseen engrosar las filas de la Liga, primer agrupación de jóvenes de la colectividad armenia de Buenos Aires, avalada por casi cincuenta años de trayectoria institucional y comunitaria.

En definitiva, podemos decir que las actividades son muchas, pero que la meta sigue siendo la de lograr que la juventud armenia no pierda sus raíces, a la vez que servimos a la armenidad.

LIGA DE JOVENES
de la Unión General Armenia
de Beneficencia
Buenos Aires -Argentina

WILTON PALACE HOTEL

Av. Callao 1162
Tel. 41-9483

Buenos Aires
Argentina

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438 PISO 7º
T.E.: 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 771-6500

Comisión de Padres

A USTED LE INTERESA

La Comisión de Padres de alumnos del Instituto Marie Manoogian, invita a los padres a hacerle llegar sus inquietudes para, juntos, ir avanzando en el logro de lo mejor para nuestros hijos.

Hágalas llegar al Colegio, a nombre de "Comisión de Padres de Alumnos".

POR LAS VICTIMAS DE ARMENIA

Tenemos a disposición de socios y amigos el disco 7 de DICIEMBRE

editado por Canadá a beneficio de las víctimas del terremoto de Armenia. Su precio es de u$s 5.- y puede adquirirse en nuestra Sede.

LIGA DE JOVENES

CURSO DE FOTOGRAFIA
Adolescentes y Adultos
Gratuito

Jueves de 19,30 a 21,30
Inscripción Armenia 1322

Taller Libre de Dibujo y Pintura
Gratuito
Adolescentes y Adultos
Profesor Eduardo Markarian

Horario: martes 19,30 a 21,30 hs.

Armenia 1322 - Capital

Asesoria técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales

ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA

Bme. Mitre 777 7º B. Capital
TE. 49-1942/1886

Armenia al Día

IMPORTANTES JORNADAS ARMENIAS EN NOVIEMBRE

Organizadas por el Instituto de Investigación Armenológica, el 3, 4 y 5 de noviembre se llevarán a cabo en el Centro Cultural General San Martín (Sarmiento 1551) las **Primeras Jornadas de Estudio de las Comunidades Armenias de América del Sur**, en las que se tratarán temas tan importantes como **Inmigración, Historia de las Instituciones Políticas, Historia Social, Prensa y Organos de Difusión, Inserción social y cultural, Actividades económicas y Relaciones Intercolectividades.**

La participación en estas Jornadas estará abierta a todos los interesados que se inscriban, y la inscripción estará abierta a profesionales universitarios, estudiantes universitarios, docentes e investigadores libres que hayan publicado trabajos.

Los trabajos a presentarse deberán ser inéditos, o editados hasta un año antes de su exposición en las Jornadas. El número de trabajos a presentar por participante estará restringido a dos (2) de autoría individual y/o uno (1) de autoría compartida. Cada trabajo deberá tener ocho (8) carillas como mínimo y veinte (20) como máximo, excluida la bibliografía, anexos e índice. No se exige ningún idioma de redacción en especial. Las hojas serán de tamaño carta, impresas en doble espacio, con 2 centímetros de margen a la izquierda; 1,5 centímetros en la parte superior y 1 centímetro en el fondo. Deberá agregarse la bibliografía, las fuentes, etc.

Los trabajos se presentarán en diferentes categorías.

Informe: noticia, comentarios y apuntes breves.

Comunicación: información parcial y exposición del desarrollo de un trabajo en curso.

Trabajos concluidos: Investigación acabada en todos sus aspectos.

Los trabajos deberán ser individuales o fruto de una investigación grupal (máximo 3 personas). Si algún investigador no pudiera hacerse presente podrá designar un relator local, enviando nota al Comité de Lectura hasta una semana antes del inicio de las Jornadas.

Para la inscripción deberán acercarse los datos personales y académicos, junto con un resumen de 500 palabras (dos carillas) del trabajo, 90 días antes de la fecha de inicio de las Jornadas. El trabajo final se entregará 60 días antes, en dos copias, y el Comité de Lectura comunicará su aceptación al autor o relator —según el caso— 30 días antes del inicio.

La inscripción está abierta del 3 al 21 de julio de 1989: personalmente en Paraguay 419, 1° "3", Buenos Aires. Por correo: Instituto de Investigación Armenológica, C.C. 193, Suc 53 (1453), Buenos Aires. Para mayor información recurrir a: Hagop Güliüdjian: 312-2382, Eduardo Karsaclian: 812-7283, Sergio Kniasian: 208-4663, Vartán Matossian: 901-4790.

ARTISTAS DONAN SUS CUADROS A ARMENIA

Pintores armenios y personalidades residentes en Francia, entre las que figura el miembro de la Academia Francesa de Bellas Artes Garnik Zulumian, más conocido como **"Garzu"**, hicieron donación de sus obras a la Madre Patria.

Especialmente el coleccionista Karik Pasmadzhian donó a Erevan diez lienzos marinistas de Vartan Majojian y Arcen Shabanian, con destino al nuevo Museo que se inaugura en dicha ciudad. En dicho Museo estará expuesto el cuadro de Aivazowski "Vista de Petesburgo", que fuera donado al Fondo soviético de Cultura por Antranik Shahinian.

FIESTA POETICA POR SEVAG

La aldea de Sovetashene, cuna del famoso poeta armenio Vaurir Sevag, acaba de celebrar en su homenaje una importante fiesta poética, en la que se puso de relieve que la obra de Sevag siempre se había constituido en poesía de justicia, de bien y de educación en el espíritu del amor por la Patria y sus valores morales.

Esta fiesta contó con el concurso de importantes escritores, científicos y artistas armenios.

REQUIEM: UNA PELICULA SOBRE EL TERREMOTO

Realizada por los cineastas armenios Ruben Kevorkian y Eduard Matevosian, acaba de terminarse el rodaje de un largometraje sobre el terremoto de diciembre. Para la compaginación del filme fueron utilizados numerosos materiales filmados tanto por operadores profesionales como por aficionados, que actuaron en la zona del desastre desde el primer día de la catástrofe.

La película se refiere a los trabajos de rescate, así como a la cooperación desinteresada y solidaria prestada al pueblo armenio por todas las repúblicas de la URSS. y de otros países del mundo.

SE CREA UN FONDO DE MATERNIDAD

Acaba de crearse el "Fondo de Maternidad de Armenia", organización benéfica que estará encargada de la prestación de ayuda a las familias de prole numerosa.

La promoción necesaria para que este Fondo fuera creado se debió al esfuerzo de la Unión de Escritores, al Comité de Mujeres y a otras grandes Organizaciones de la República, habiendo dispuesto el Consejo de Ministros de Armenia la constitución del Comité Organizador que se reúne a partir del 30 de junio.

CHECOSLOVAQUIA AYUDA A SPITAK

Los Sindicatos de Checoslovaquia asignaron 9 millones de coronas para la construcción y equipamiento de una escuela para 840 niños en Spitak. Personal especializado enviado desde Checoslovaquia ha iniciado ya la construcción de las casas que albergarán al personal que se ocupará de la construcción. Constructores de Georgia actuarán junto a los colegas checoslovacos en la construcción de la escuela, habiéndose dado fin a las exploraciones geodésicas y otros trabajos preparatorios.

CIENTIFICO INGLES SE OCUPA DE ARMENIA

Siendo estudiante de la Universidad de Oxford, el científico inglés Cristopher Walker empezó a interesarse por la historia de Armenia, la que estudió en profundidad dedicándole artículos periodísticos y libros, entre ellos "Armenia, supervivencia de la Nación", dedicado al período más trágico de la historia nacional como fue el del Genocidio de 1915.

Walker estuvo visitando Erevan, siendo muy agasajado.

IMPORTANTES HALLAZGOS ARQUEOLOGICOS

Una losa de basalto con inscripción cuneiforme, acaba de ser descubierta en las cercanías de la aldea de Aikavan, del valle de Ararat. La losa se remonta al año 810 antes de nuestra era y los científicos lograron descifrar el texto allí contenido que, en 15 líneas, lleva grabado el nombre del Rey de Urartu, Sarduri Segundo, y se refiere a los trabajos de construcción en la antigua ciudad. Urartú dejó de existir hace 2.600 años.

Otro hallazgo está referido a un bello recipiente antiguo con forma de toro, hallado durante las recientes excavaciones en Armavir, antigua capital de Armenia. Los arqueólogos no excluyen la posibilidad de que este vaso pertenezca a un servicio de la vajilla del zar y que fuera usada durante las coronaciones realizadas en Armavir durante la primera mitad del siglo IV antes de Cristo.

Desde hace 150 años suscitan el interés de los arqueólogos los restos de palacios, templos y viviendas descubiertos en Armavir, adornos de plata y oro, así como enseres domésticos que testimonian la consumada maestría de los artífices de aquella lejana época.

Electrónica DE LA PAZ
de Esteban Minassian
Service
REFORMA A BINORMA
AUDIO - VIDEO - T.V.
RETIRAMOS A DOMICILIO
Ciudad de la Paz 1782 - Capital Federal
783-1109
785-6646
National Panasonic
PHILCOLOR PHILCO
Talent
JVC GRUNDIG
NEC PHILIPS

UNIFORMES COLEGIALES
ELMAYAN
BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5297

AVEDIS NALBANDIAN

Seis años hace que Avedis Nalbandian partió en el viaje sin regreso, dejando en la colectividad sudamericana el vacío que siempre provoca la desaparición de los hombres de bien. Es suficientemente conocida la obra por él realizada en Montevideo y en San Pablo: en la UGAB, los Colegios Nubarian y Manoogian en Uruguay; el Colegio Paren y Regina Bazarian en San Pablo, su lucha constante a favor del partido Ramgavar.

Fue un soldado batallador y ejemplar, constantemente en acción y en acción de bien.

Hoy lo recordamos con nostalgia, pero nos queda su mensaje y su ejemplo para seguir caminando por sus huellas.

VIENE JOREN MEJANEDJIAN

Especialmente invitado por la Unión General Armenia de Beneficencia, el 20 del corriente llegará a la Argentina el compositor y director del Coro de la Catedral de San Echmiadzin, Joren Mejanedjian, artista emérito de la República Armenia.

Su programa en nuestro país comprende visitas a centros culturales y religiosos, en donde habrá de tomar contacto con distintas manifestaciones artísticas de nuestra colectividad.

Con respecto al maestro podemos decir que la Misa Joreniana, por él compuesta, se canta en nuestras Iglesias al igual que las versiones de Egmalian y Gomidás, según el mandato de la Bula papal promulgada en el año 1984.

DER NORAIR AVAK KAHANA DER KHORENIAN

Falleció en Buenos Aires

El 26 de Junio pasado, a los 89 años de edad, falleció en esta ciudad quien fuera Arcipreste Mayor de la Catedral de San Gregorio El Iluminador, **Norair Avak Kahaná Der Khorenian.** Nacido en Marash (Armenia), fue consagrado sacerdote en Buenos Aires por el Arzobispo Karekin Jachadurian, habiéndose constituido en un excelente sacerdote de religioso fervor, profundo conocedor de la filosofía y la teología cristianas. Por ello no resultó extraño que fuera sobresaliente predicador, cuyas homilías eran buscadas y seguidas por cantidad de fieles.

Fue, también, autor de un completo Misal (armenio-castellano) usado por mucnas generaciones de armenios, y a través del cual muchos fieles comprendieron el misterio de la Misa y la Eucaristía.

El sacerdote Norair Avak Kahaná Der Khorenian fue velado en la Catedral de San Gregorio el Iluminador y el 27 por la mañana S.E. el señor Obispo, monseñor Krikoris Pouniatian, acompañado por todo el Clero, ofició la Misa de réquiem, administrándole el sacramento de la extremaunción según el rito que la Iglesia Apostólica Armenia dedica exclusivamente a los sacerdotes.

La colectividad, y principalmente cuantos disfrutaron de los beneficios espirituales brindados or el R.P. Norair Avak ... ná Der Khorenian, lamentan profundamente su desaparición, aun cuando saben que él hallará su recompensa en el Cielo.

RECONOCIMIENTO POR LA EXPOSICION MEDIEVAL ARMENIA

Canadá acaba de editar un disco con dos hermosas canciones, respectivamente tituladas **"7 de diciembre"** y **"Ani"**; la primera con letra de Manuel Koesseyan y música de Mayak Toshikian y, la segunda, una poesía de Ohannes Shiraz con música también de Toshikian. En la portada del disco aparece un cálido mensaje del Catholicós de todos los Armenios, S.S. Vazken 1°.

La recaudación que se obtenga de esta joya musical irá a engrosar los fondos de ayuda a las víctimas del Terremoto en Armenia. El precio de cada disco es de u$s 5.-, y pueden adquirirse en UGAB, Armenia 1322.

AYUDANDO CON PLACER

La exposición de Arquitectura Medieval Armenia que organizara la Unión General Armenia de Beneficencia en mayo pasado, en el Centro Cultural Malvinas, mereció el reconocimiento de la Secretaría de Cultura de la Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires, a través de una conceptuosa nota enviada con este motivo al Consejo Directivo de la entidad.

Esta muestra, realizada por los arquitectos Juan Carlos Toufeksian y Jorge Boudourian, con el desinteresado apoyo de la firma Karavelle, quien hizo posible que las obras de arquitectos y artesanos armenios fueran conocidas y apreciadas por el público argentino, contó con la concurrencia de quince mil visitantes, lo que viene a demostrar que cuando se presentan trabajos de elevado nivel, en un marco adecuado, concitan la atención de un público numeroso, siempre interesado en las manifestaciones de la historia y la cultura.

CORDOBA

REUNION DANZANTE DE LA FAMILIA ARMENIA

Dentro de las actividades que se destacan en UGAB de Córdoba, corresponde mencionar al Conjunto de Danzas Armenias dirigido por la Profesora Haigüi Nacachian, con aproximadamente 40 participantes, del ciclo de conferencias patrocinado por la Sub-Comisión de Damas, las clases de Idioma Armenio que se dictan los sábados y están a cargo de la maestra Shaké Altoian, así como los ensayos del Nuevo Conjunto Coral dirigido por el Profesor Guillermo Perissé.

En Deportes, la capacidad de las canchas de basket, tenis, fútbol y volley se encuentra permanentemente colmada por los deportistas. Ver en su conjunto todas estas actividades en movimiento, especialmente los días sábado, resulta muy reconfortante, lo que gratifica todo el esfuerzo realizado para el buen funcionamiento de la infraestructura que posee la UGAB de Córdoba, satisfacción a la que también contribuye el buen funcionamiento de la Sala Infantil.

ACTIVIDADES CULTURALES Y DEPORTIVAS

Con una singular cuota de alegría y diversión, se llevó a cabo el domingo 18 de junio, en el Salón "Arpiné Kuyumdjian", de esta filial de UGAB, la reunión danzante que, organizada por el Consejo Directivo de la Institución, contó con el apoyo de la Sub-Comisión de Damas y de Danzas, así como también de la Liga de Jóvenes. El baile, amenizado por la orquesta "Carlos Rubén", alcanzó gran brillantez.

Hacía bastante tiempo que la familia armenia de la UGAB no se reunía en un baile familiar, y éste al que nos referimos, resultó tan exitoso, alegre y feliz, con la sana diversión de los más pequeños hasta los mayores, que nos congratulamos y hacemos votos para seguir por este camino, justificando con creces todo el esfuerzo que realizan sus dirigentes para consolidar el progreso institucional.

Vanespack
PAPELERA INTEGRAL • EMBALAJE
AV. CABILDO 3447 - (1429) - T.E.: 70-8143

PARA COMPRENDER ACTITUDES
LA CRISIS DE LAS IDEOLOGIAS

Quienes habitan el suelo argentino —en general— están un tanto desconcertados ante actitudes del presidente electo, doctor Carlos Menem, que parecieran contradecir lineamientos de su partido y que, más aún, presentarían de él una imagen diferente de la que la generalidad del pueblo se formó sobre su persona. Por considerarlo de interés para el conocimiento de nuestros lectores, a horas nomás de la asunción del mando por el nuevo Presidente, reproducimos aquí esta interesante nota que el señor Angel Anaya escribiera en el diario La Nación.

Una "boutade" que alcanzó bastante éxito durante los últimos días sostiene que así como Alvaro Alsogaray es el "lazarillo" de Carlos Menem por los vericuetos del modelo liberal capitalista, Moisés Ikonicoff, secretario de Planificación en ciernes, lo es de Alvaro Alsogaray. La ocurrencia es reveladora de lo difícil que resulta abrir juicios definitivos sobre lo que está aconteciendo hace poco más de un mes en la política argentina. Naturalmente, todo lo que hacen y dicen el presidente electo y su estrecho colaborador ad honorem ocupa la atención, inclusive, de los menos conocedores de los secretos de la economía. Son pocos, en cambio, los que reparan en otras posturas, como —por ejemplo— la de Ikonicoff, quien considera que cuanto menos dure el pacto social tanto mejor será, pues ello permitirá que funcionen los mercados.

Casi nadie, salvo los expertos que procuran calar en las razones de lo que ocurre, se ha detenido en ciertos aspectos poco visibles de lo que significó la victoria de Carlos Menem el 14 de mayo. Aspectos que en muchos casos pasaron inadvertidos hasta para la mayoría de sus votantes, especialmente del peronismo, ahora desconcertado, con excepción de ese círculo fiel que ha seguido de cerca al gobernador de La Rioja.

Nada o casi nada de lo que hoy ocurre había sido anticipado desde el menemismo antes de los comicios, salvando algunas frases aisladas y generalmente contradichas por otros sectores del peronismo y la fuerte campaña de temores de sus adversarios. Sin embargo, parece evidente que detrás del candidato justicialista operaba una "segunda línea de pensamiento", poco visible en las tribunas electorales y escasamente comprometido con la previsible plataforma electoral aprobada en Mar del Plata. Puede decirse así que lo poco que tuvo la campaña electoral del candidato presidencial sobre aquel proyecto de gobierno estuvo más orientado a subrayar los fines que los medios y, en este caso, cabría citar la reciente reflexión de Octavio Paz al recibir en París, del presidente Mitterrand, el Premio Tocqueville: "Frente a las supersticiones totalitarias, proclamamos la reconciliación de las dos grandes corrientes políticas de la modernidad: el socialismo y el liberalismo".

La Argentina, ciertamente, no podía quedar inmune al fenómeno universal de nuestro tiempo y si el justicialismo —expresión más próxima a ese socialismo aludido por Paz— halló en su bagaje aquella vieja frase de "o nos salvamos todos juntos o no se salva nadie", nuestros liberales debieron aceptar finalmente que la cumbre de las libertades se sostiene sobre imprescindibles vertientes sociales. Apenas hace un mes Alsogaray argumentaba, para declinar un cargo diplomático —entre otras razones— su desconocimiento de la política económica del futuro gobierno. Pocos días después aceptaba el compromiso mayor de una asesoría, cuya particularidad más llamativa es el rango que le asigna, sin dudar, la opinión pública.

¿ALIANZA, COHABITACION O REALISMO?

Sería un error afirmar que el gobierno del doctor Menem es el fruto de una alianza —menos aun del Frejupo— y lo mismo sostener el principio de la cohabitación que la madura política francesa apenas pudo sobrellevar. Lo más razonable es recurrir a la simpleza dialéctica de su organizador cuando se refiere al realismo que finalmente parece alcanzarnos en ese pensamiento lúcido de Octavio Paz. Menem agrega todavía algo mucho más comprensible cuando dice que si las urnas funcionaran ahora "no ganaríamos por el cincuenta por ciento, sino por el setenta". Es evidente también que si no predicó su fórmula antes de las elecciones fue porque no tenía suficiente fe en ella, lo que hace pensar que los acontecimientos posteriores —esos que asustan en alguna medida al doctor Antonio Cafiero—, son hijos un poco del instinto de su protagonista principal y bastante más de la naturaleza de las cosas. Esta fuerza de la realidad es la que le permite decir al jefe del futuro gobierno que "admitimos diferencias, admitimos todo tipo de ayuda, pero no condicionamientos".

Apenas unos pocos anos, unos cuantos meses, separan a nuestra sociedad política de aquella concepción lineal anacrónica que se expresaba como un decadente lugar común con la definición excluyente de "los grandes partidos populares". Nada tan lejos ahora de tal imagen como esa pragmática coincidencia entre la futura interventora de Entel, María Julia Alsogaray, y el duro dirigente del gremio telefónico Julio Guillán, quien, chanceando, expresa su certeza de que "no es necesario que María Julia me afilie a la Ucedé para que hagamos los dos este trabajo".

El decidido gesto de Guillán —hábilmente facilitado por el movimiento de la diputada liberal, quien puso como condición previa de su aceptación el consenso de la organización sindical— constituyó un fuerte golpe para los sectores gremiales más conservadores que reaccionaron negativamente en los casos de YPF y Aerolíneas Argentinas.

EL PODER DEL PERONISMO

La crisis de las ideologías podrá ser, tal vez, el título de algún futuro ensayo sobre lo que está ocurriendo en la Argentina y que ha tomado una forma más precisa con el resultado electoral del 14 de mayo. El fenómeno ya se había insinuado a partir de que el presidente Alfonsín dijera hace cuatro años, en la Plaza de Mayo, que se avecinaba una "economía de guerra", inclusive sin advertir los alcances que preconizaba su anuncio. "No será difícil para nosotros —acaba de afirmar Juan Carlos Pugliese— acompañar todo eso que se proyecta en el Congreso, pues ya lo propusimos antes y no nos dejaron". Los discursos agotadores del ex ministro de Obras y Servicios Públicos Rodolfo Terragno parecerían haber quedado en los cajones de su sucesor, Roberto Dromi, para ahorrarle trabajo en los suyos. Y muchas cosas más que estaban negadas para un radicalismo sin poder suficiente, porque ese poder sólo es manejable por el peronismo mediante una interna que únicamente puede realizarse en el propio partido que hizo del estatismo uno de sus puntales doctrinarios.

Ese puntal que, como piensa el doctor Cafiero, debería eliminarse, cuando dice que "tampoco se puede seguir adhiriendo a algunos patrones históricamente superados". Esto no impide que el presidente del partido se haya constituido a sí mismo en severo guardián de "la identidad histórica del peronismo", recogiendo así y dando amparo a buena parte de una inquietud partidaria expresada, por el momento, sordamente y que con seguridad no dejará de aflorar —como lo insinúan ya algunos sectores sindicales atados a la mayoría de la CGT— cuando la acción económica del futuro gobierno (dura, durísima, ha dicho Menem) comience a ejercerse en manos predominantemente liberales o, por lo menos, no peronistas o "conservas".

La advertencia del gobernador de Buenos Aires no es gratuita ni ingenua. A fin de cuentas, Cafiero será un hombre sin suerte, pero de ninguna manera sin experiencia política. Al peronista común podrá llamarle la atención que un economista como el jefe del partido haya quedado alejado —por lo menos más que Alvaro Alsogaray— del asta que sostiene aquella bandera electoral de la "revolución productiva", en esta suerte de "milagro argentino" por demás sorprendente, al que con fácil ingenio alguien cerca del titular del consejo nacional justicialista definía días atrás como la "menemtroika".

HAMPARTZUM MANGUIAN

Al cierre de nuestra edición, recibimos la noticia del fallecimiento del señor Hampartzum Manguian, quien fuera Presidente de la UGAB de Montevideo, por los años '70. Hombre apegado a las tradiciones armenias y dado a todo cuanto favoreciera el desarrollo de la armenidad y el culto de sus tradiciones milenarias, el señor Manguian fue una de las personalidades que integraron nuestra Diáspora.

HOMENAJE A LOS MARTIRES HNCHAKIAN

El domingo 2 del corriente, luego de la Misa que el señor Obispo, Monseñor Krikoris Pouniatian auspició, tuvo lugar el homenaje tributado a los 20 héroes Hnchakian, en el 74° aniversario de su martirio que tuvo lugar en la Plaza Sultán Bayazit, en Turquía.

El Primado, con motivo de referirse a la fiesta de la Transfiguración, trazó un paralelo con los héroes conmemorados, describiéndolos como profetas del Genocidio que luego sufriría el pueblo armenio, señalando que ellos fueron los precursores de los mártires que vendrían después.

El homenaje terminó con la colocación de la corona de flores en el monumento a los mártires.

MARASH EN EL DIA DEL PADRE

Como lo viene haciendo desde hace varios años, la Unión Compatriótica Armenia de Marash celebró también en esta oportunidad el Día del Padre. En esta ocasión, un grupo de jóvenes de la Institución tomó a su cargo la preparación del almuerzo de agasajo, el que transcurrió en medio de una gran cordialidad.

En la elección del Padre del Año la opinión general se inclinó por Martín Koutoudjian y, como padre joven, resultó elegido el señor Alberto Anapios.

Este acto tuvo lugar en la sede de la Institución el domingo 25 de junio.

IGUAZU Y ASUNCION DE LUJO
COMISION DE DAMAS
A.B. Travel Service
WHOLESALER TOUR OPERATOR
Unión General Armenia de Beneficencia
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
-Pasaje aereo Buenos Aires / Iguazú/Buenos Aires
-Alojamiento: 2 Noches Hotel Internacional Iguazú ****
3 Noches Hotel Yatch y Golf Club Paraguayo ****
- Media Pensión y Excursiones
SALIDA: 22/8/89
REGRESO: 27/8/89
Financiacion hasta 24 meses
Florida 537 - Gal. Jardín - Loc. 332 1° SS - 1005 Bs. As. - Argentina
Tel. 322-7372 / 7584 y 393-1985 Telex 23954 ABTRA AR Fax 322-5573

La Conferencia de Der Arsham Bozoian

EL ESPIRITU DE SARDARABAD CONTINUA...

El esfuerzo por superar las vicisitudes fue ejercitado sin cesar por generaciones de armenios y debe ser transmitido a sus descendientes como una herencia que no se evade.

En este siglo nuestro pueblo participó en batallas que hicieron nuestra dramática historia y sirven como ejemplo a seguir.

El Rev. Padre Bozoian comparte impresiones y su voz se quiebra por momentos, emocionado, o se eleva como en vibrante arenga.

"En nuestra Historia hay fechas que formaron surcos, fechas significativas; cuando nos referimos a la batalla de Avarair recordamos lo que significó para nuestra libertad de creencia,dignidad, rasgos nacionales sostenidos.

Quince siglos después, Sardarabad significa algo parecido. Es una cuestión de existencia o extinción y ¡qué asombroso! *Las dos grandes gestas coinciden en mayo...*

En Avarair el pueblo estuvo junto a los soldados y sacerdotes, fue una manifestción y la oficialización de nuestra fe.

En Sardarabad,junto a la dirigencia estuvieron el soldado, el eclesiástico, la mujer, el niño, el campesino... todos sabían que debían vencer para poder seguir viviendo, o perecer en el olvido y la indiferencia...

El turco no pudo contra el coraje armenio, actuó desorganizadamente y fue vencido. La importancia de la unión de pueblo y ejército significa que cuando un pueblo quiere, y tiene metas, sabe lo que debe hacer y llega a destino...

Hoy no es diferente la situación. Actualmente, rodeados de pueblos musulmanes, estamos en peligro ¡y muy grande! ¿Qué podemos hacer ante esta circunstancia?

Sardarabad no terminó, continúa, lamentablemente... Nuestro destino es vivir en actitud alerta, como soldados; no podemos darnos el lujo de apoltronarnos, pues ello significaría nuestra desaparición como pueblo.

Debemos pensar en nuestra autodefensa. ¡Pobre de aquel pueblo que no sepa defenderse! No hay que esperar a que el peligro llegue, para aprestarse. En las masacres armenias, es doloroso decirlo, nuestro pueblo no supo defenderse. ¡No estaba preparado! Generaciones fueron aniquiladas como ovejas; hubo excepciones: Gharakilisé, Urfa... Allí hubo menos víctimas. Hoy, en Sumgait, las matanzas duraron tres días y el pueblo armenio no se pudo defender, los azerbaijanos —con piedras— mataron a seres humanos ¡en los umbrales del siglo XXI!

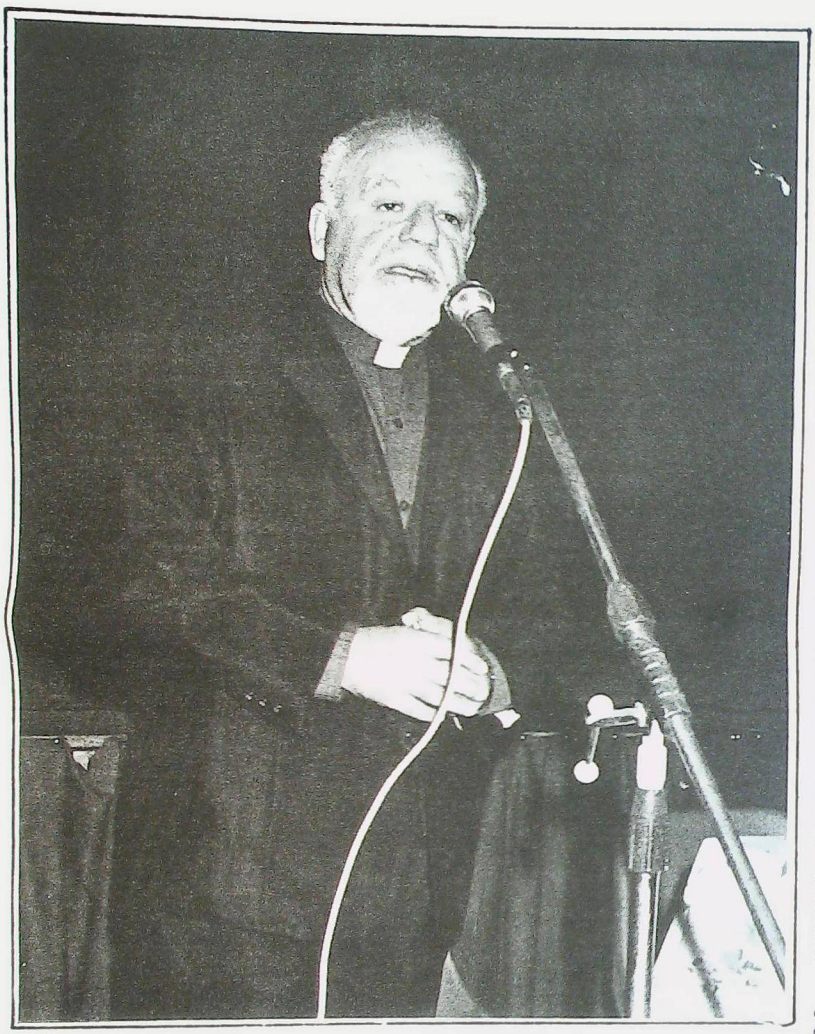

Es imperdonable que no pensemos en la autodefensa. Armenia sabrá hacer las cosas de manera legal y leal, diplomáticamente; no sólo las armas solucionan problemas. La Diáspora tiene un papel importante. Nos da la posibilidad de hacer trascender la cuestión armenia. Debemos aprovechar la realidad de estar fuera de la Madre Patria y utilizar esta circunstancia de manera práctica. Todavía no se reconoce el Genocidio de Sumgait. Esto debe repararse.

Hay que hacer notar el peligro que corre Armenia... ¡Alertar sobre lo que puede suceder!

Nuestras nuevas generaciones se deben formar con amor a la armenidad.

La juventud debe tener conciencia de que tiene Madre Patria, historia, tradiciones, un Genocidio aún sin reparar.

La formación de esta juventud está desorganizada. Tenemos escuelas y no hay lazos entre ellas, las autoridades de los establecimientos no hacen un trabajo en común que posibilitaría el hecho de que surjan generaciones dinámicas; no es cuestión de hablar el idioma armenio solamente, sino considerar aquello que concierne a la conciencia, a los sentimientos...

La vida confortable hace blandos a los pueblos, y no podemos permitirnos serlo. Cada uno de nosotros debe ser como un soldado que con una mano está arando y en la otra empuña un fusil.

Que nuestros jóvenes estudien, gocen de la vida —¿por qué no?— pero que a la vez estén listos para servir a su raza. En un pueblo castigado como el nuestro, cada uno debe sentirse protagonista...

¿Qué armenio firmaría una resolución en la que se ordene borrar el sello armenio de nuestro apellido, que diga que no existe Armenia, que no es importante hablar armenio, que no hay tradiciones, no hay armenidad, que no se hable de la Cuestión Armenia y nos confundamos en otras razas?

¡Aún el más débil no lo apoyaría, sentiría vergüenza de hacer estas concesiones! ¡Queremos vivir! Sepamos cómo hacerlo...

Debemos tener latente el espíritu combativo. Esto se aprende en los hogares, escuelas, clubes, iglesias. Debe haber armonia entre ellos. ¡Cada comunidad tiene su rol!

Nuestra Madre Patria es lo que nos da esperanzas, y ella está herida actualmene. Cada uno de nosotros debe pensar en lo que puede hacer —y no hizo— y lo que podemos hacer todavía...

Necesitamos estar atentos y trabajar para lograr nuestro objetivo...

El espíritu de Sardarabad continúa..."

Claros, vallentes conceptos.

Jazmín M. Haroutinian de Huttner

U.G.A.B. U.G.A.B.
12º JUEGOS NAVASARTIAN MUNDIAL
LIGA DE JOVENES
Buenos Aires - Agosto 15 al 20
El evento deportivo mas importante del año
Basquet Masc. y Fem. - Volley Masc. y Fem. - Pi...
EE. UU. - Canadá - Francia - Inglaterra - Austria
Libano - Egipto - Siria - Grecia - Australia - B...

NOS VISITAN...

Viene de pág. 1

Asimismo manifestó que la reconstrucción habrá de demandar por lo menos tres años y que se están implementando planes de vivienda que resultan muy económicas. Y terminó diciendo:

"Ahora necesitamos ayuda y la estamos recibiendo. Estamos muy agradecidos por ello. Mañana seremos los armenios los que ayudaremos a otros pueblos."

AMPLIO PROGRAMA DE ENCUENTROS

Los ilustres viajeros,tque nos visitan del 26 de junio al 13 de julio, desarrollarán su actividad en un amplio programa de visitas que habrán de contemplxr, principalmente, audiencias con el Presidente doctor Raúl Alfonsín para agradecerle cersonalmente la ayuda y el acompañamiento del gobierno y pueblo argentinos a la Armenix azotada. Asimismo, también visitarán al Presidente electo doctor Carlos Saúl Menem. Su programa abarca también visitas a las escuelas armenias, así como a Institupiones y Organizaciones de nuestra Diáspora.

El lunes 2 de julio, a las 21 los representantes de la colectividad honraron a los huéspedes con una cena servida en los salones del Arzobispado, presidida por el obispo Monseñor Pouniatian.

Al día siguiente la delegación volará al Brasil, donde permanecerá oastx el zía 8, realizando gestiones en cumplimiento de su importante misión. Luego regresará a Buenos Aires para emprender vuelo hacia la Madre Patria.

EN EL COLEGIO MARIE MANOOGIAN

El jueves 29 de junio los enviados del gobierno de Armenia visitaron el Instituto Educativo Marie Manoogian, de la UGAB, siendo recibidos por las autoridades del Instituto, miembros del Consejo Directivo y por los alumnos de las distintas áreas, quienes entusiastas formularon diversas preguntas a los visitantes, recogiendo a través de sus respuestas amplio conocimiento de la actualidad armenia.

PRESENCIA EN UN VIDEO

Los ilustres visitantes participaron de la exhibición del video documental que, sobre las consecuencias del terremoto, fuera filmado entre el 8 y el 11 de diciembre en la destruida ciudad de Leninakan y al que asistieron, juntamente con representanes de las Instituciones Armenias en Buenos Aires, S.E. el Obispo Monseñor Krikoris Pouniatian y el Vicecónsul de la URSS., señor Harutiun Vermichian.

Demás está decir que dicho documento fílmico capturó la atención de todos los presentes, dado que en el mismo está reflejado en toda su crudeza el clima que vivió nuestro pueblo en Armenia durante esas trágicas jornadas. Fue un anticipado Apocalipsis que no ahorró detalle de la destrucción provocada por el sismo que castigó a la Madre Patria.

Terminada la proyección, el Viceprimer ministro, señor Vanik Dayan, subió al escenario para reafirmar las tremendas consecuencias que el video había reflejado y responder a las preguntas que sobre el particular formularon algunos de los presentes. Allí surgieron cifras y detalles escalofriantes acerca de la destrucción, quedando muy en claro cuáles son las necesidades actuales y la magnitud de la ayuda que se requiere.

EN LA ASOCIACION CULTURAL "TEKEYAN"

El viernes 30, por la noche, el señor Vanik Dayan y sus acompañantes visitaron la sede de la Asociación Cultural "Tekeyan" y redacción de SARDARABAD, donde fueron recibidos por miembros de su Consejo Directivo.

En el acto de agasajo hablaron el señor Aram Donikian, el Profesor Varuyan Adjemian, nuestro editorialista señor Norair Karadanian, todos los cuales expresaron su complacencia por la presencia de la delegación de la Madre Patria en nuestro país, y comprometieron sus esfuerzos para el cumplimiento de la misión que los trae a nuestra Diáspora.

Por su parte nuestro Director, señor Mihran Sarafian, tuvo palabras de elogio hacia la misión de los visitantes al efectuar un brindis por el éxito de la tarea que los impulsa.

CENA DE UGAB

Luego del acto que comentamos más arriba, los visitantes se trasladaron a la Sede de la Unión General Armenia de Beneficencia, donde fueron homenajeados con una cena.

En la opinión de Fraga Iribarne

PERESTROIKA SIGNIFICA "EL SOCIALISMO NO FUNCIONA"

Manuel Fraga Iribarne estuvo en Buenos Aires. Ministro español del gobierno de Franco, es actualmente presidente del Partido Popular, primera fuerza opositora al gobierno socialista de Felipe González. Fraga Iribarne fue entrevistado por Roberto Solans, y de esa entrevista surgen conceptos de gran importancia en cuanto al panorama de la política mundial, y también referidos al actual momento argentino. Por considerarlos de interés, los reproducimos en estas páginas.

—¿Cómo y por qué el Partido Socialista Obrero Español (PSOE) en el gobierno, asumió las ideologías económicas liberales, que eran patrimonio de la derecha?

—El socialismo (y esto no lo digo yo sino el sociólogo francés Alain Touraine, un hombre más bien de izquierda), como forma de pensamiento, ha muerto.

¿Qué era el socialismo? Su nombre lo dice, el pensar que lo colectivo, la sociedad, hace mejor las cosas que el individuo; que la empresa pública es mejor que la privada, que el sector público es más justo que el privado. Nada de eso se ha confirmado.

¿Qué segunda cosa era el socialismo? Era una idea pacifista, el pensar que, suprimidos los intereses capitalistas automáticamente las relaciones entre los Estados serían más pacíficas. No ha ocurrido así. Las relaciones entre la Unión Soviética y China, o entre China y Vietnam, o entre Vietnam y Camboya han sido durísimas.

Y la tercera afirmación del socialismo era que, con el igualitarismo en la educación, en la sanidad, suprimiendo la escuela privada, los hospitales privados, se iba a mejorar. No ha ocurrido nada de eso. Ahora tenemos en España colas en los hospitales durante nueve meses.

Por lo tanto, el socialismo ha fracasado. Si alguien me pregunta qué quiere decir perestroika, le diré que significa "el socialismo y su forma extrema, el comunismo, no funcionan".

Entonces, como es natural, el socialismo ha tenido que tomar otras ideas. Y entonces mucha gente se pregunta, y yo entre ellos: si el socialismo no vale, ¿para qué hacen falta los socialistas?

OTRA PERSPECTIVA

—¿Y si lo vemos de otra manera? ¿Si el socialismo se corre a la derecha, qué le queda a la derecha para confrontarlo?

—Perdone usted, pero ése no es el problema. El prolema está, como yo lo acabo de plantear. Si los socialistas reconocen que sus soluciones no funcionan, ¿nos van a convencer de que ellos administrarán mejor el sistema de la iniciativa privada? No me van a convencer. Por eso el argumento no es ése. El argumento es: a la derecha, o a las otras fórmulas que han defendido siempre lo contrario —la libertad en la educación, la concurrencia en la economía, la igualdad de oportunidades— es a la que le toca gobernar. Y es lo que está pasando en todas partes.

LA ARGENTINA

—Como observador calificado del acontecer político y protagonista también de una dramática transición en su país, ¿cuál es su reflexión sobre la actual crisis argentina?

—La crisis argentina tiene elementos externos e internos. El mundo hoy está pasando por una crisis global. La deuda externa afecta a numerosos países que no han alcanzado un nivel importante de desarrollo y creo que hace falta una conferencia económica mundial para estudiar estos problemas también desde un ángulo político.

La Argentina no es un pequeño país, no carece de recursos, no tiene, como México, por ejemplo, una presión demográfica importante, y por lo tanto hay elementos que son específicos de la gestión mejor o peor de los argentinos.

Yo tengo la sensación, en primer lugar, de que falta conciencia de la crisis. La crisis es real, no es una crisis más, viene de atrás y en estos momentos los argentinos deberían asumirlo. Creo que lo planteó bien el presidente electo, el Dr. Carlos Menem: un esfuerzo nacional, un sacrificio bien repartido y también un entusiasmo por salir. Pero todo eso reconociendo que la crisis existe. No es un asunto que pueda resolverse con medidas mágicas o improvisadas.

En segundo lugar, creo que hay que reforzar los medios técnicos y administrativos del Estado. El Estado argentino se ha venido manejando con la idea de que los problemas se resuelven con los aranceles a la exportación e importación y las retenciones a las exportaciones, y allí no está el futuro, naturalmente.

MODERNIZACION

Hay que instaurar un mecanismo fiscal y administrativo moderno que, en lugar de retener sobre las exportaciones, las aumente. Este es un tema absolutamente capital. Y así lo mismo con el desmesurado crecimiento del sector público por razones políticas. Y así lo mismo con otros temas que están en la mente de todos. Las palabras del presidente electo, de pasar de una economía especulativa a una economía de producción, definen perfectamente la situación.

Y en tercer lugar, creo que es el momento de un pacto de Estado. El Dr. Menem lo ha intentado inteligentemente movilizando a sectores sociales y políticos no sólo de su propio partido, y creo que es un buen punto de partida. Y quizá sería el gran momento de que el radicalismo entendiera que éste no es el tiempo de la oposición a ultranza sino de la gran colaboración en el pacto de Estado.

No habrá incomprensión externa. Estoy seguro de que en Europa no la habrá, y los Estados Unidos hoy quieren ganar al continente americano. Creo que los argentinos deben aprovechar esta ocasión para hacer borrón y cuenta nueva en su sistema económico y social.

de La Nación

DONACIONES

En memoria de la señora de Festekdjian, el señor Mihran Sarafian y su señora donan a **Sardarabad** la suma de A-3.500.-

Silvia Kuyumdjian
Licenciada en
Psicopedagogía y Psicología
Orientación vocacional
para Adolescentes
Av. Libertador 6710 - Piso 23 "A"
786-0845

La clásica cocina francesa
con un toque oriental
Au Bon Air
Cocina personalizada de
Fereydoun Kia
Tres Sargentos 496 - (1054) - Buenos Aires - Argentina
T.E.: 313-2135

previsible plataforma electoral "admitimos diferencias, admi-

ՀԱՅՐԵՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

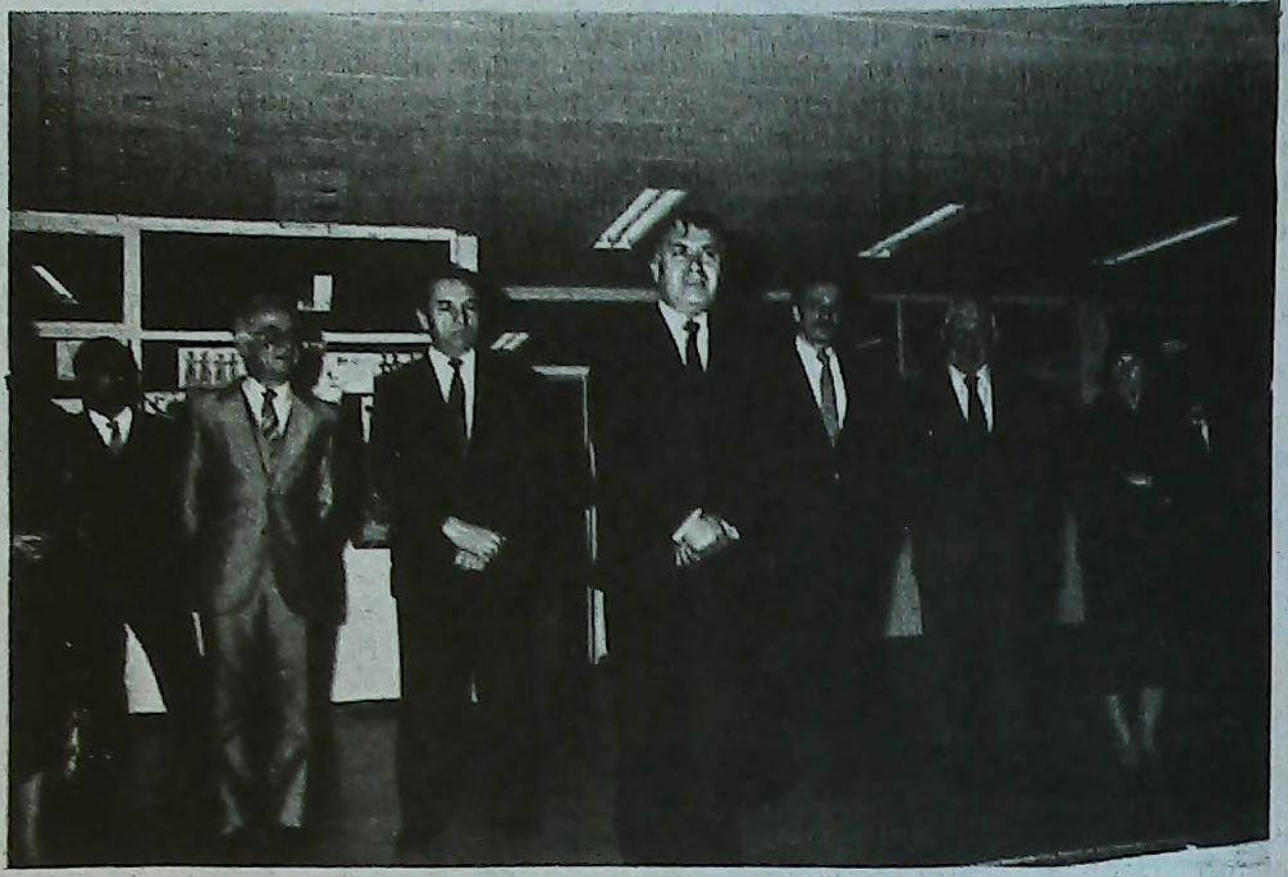

Ինչպէս, «Սարտարապատ»ի 17-մայիսի թիւով ծանուցած էինք՝ մայ. բաժադաճս ժամանեց անցեալ երկուշաբթի օր, Յունիս 26-ին, Հայրենի Պետական Պատուիրակութիւնը, որուն մաս կը կազմեն Տիարք՝ Վանիկ Տաչեան - Հայաստանի փոխ-վարչապետ- Ռոմէն Քոզմոյեան - Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի փոխ-նախագահ -եւ Ճորճի Խոսրովեան - թեմին հարցերու խորհրդատու:

Օդակայանին մէջ, գաղութիս ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ Սովետական Դեսպանատան խորհրդատու նախարար Պրն. Վալերի Մորգով, եւ փոխ-հիւպատոս Պրն. Յարութիւն Վերմիշեան արժանավայել կերպով ընդունեցին հայրենի յարգելի հիւրերը:

• Երեկոյեան -նոյն օրուան- պատուիրակութեան անդամները տուին մամլոյ ասուլիս մը՝ ուիլբըն Փալաս Պանդոկին մէջ, Աղէտահար Հայաստանի վերաշինութեան նիւթին շուրջ:

Այս այցելութիւնը, որուն հիմնական նպատակն է համակարգել վերաշինութեան վերաբերող օժանդակութեան աշխատանքները հարաւ Ամերիկայի հայ գաղթօճախներուն մէջ. պիտի տեւէ 7 օր՝ Յունիս 26-էն մինչեւ Յուլիս 3:

Կեցութեան ժամանակացոյցը կ՚ընդգրկէ այցելութիւններու, հանդիպումներու շարք մը տեղւոյս հայկական կրթական հաստատութիւններուն, գաղութիս զանազան կազմակերպութիւններուն եւ միութիւններուն, ընդունելութիւն, դասախօսութիւն եւ աշխատանքներու բեղուն յայտագիր մը:

Նախատեսուած է ի մասնաւորի պաշտօնական այցելութիւն Արժանթինի այժմու եւ նորընտիր նախագահներուն՝ Տոքթ. Ռաուլ Ալֆոնսինի եւ Տոքթ. Գարլոս Սաուլ Մենեմի, որուն նպատակն է Հայաստանի պետութեան անունով Շնորհակալութիւն յայտնել Արժանթինի Պետութեան եւ ժողովուրդին ահաւոր երկրաշարժին առիթով ցուցաբերած օժանդակութեան ու զօրակցութեան ոգիին համար:

Երկուշաբթի, Յուլիս 3-ին, ժամը 21-ին տեղի պիտի ունենայ համագաղութային հրաժեշտի սեղան:

Ապա՝ հիւրերը պիտի մեկնին Պրազիլ, ուր պիտի մնան Յուլիս 4-էն 9:

Բարի կեցութիւն, եւ ամբողջական յաջողութիւն կը մաղթենք հայրենի մեր սիրելի հիւրերուն:

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ

Հայրենի փոխ-վարչապետը կ՚ըսէ.

«7 դեկտեմբերի ահաւոր երկրաշարժը վնասեց հայրենի հողատութան 1/3 րդ ին: Կորուստները կը բարձրանան 13 միլիար ռուբլիի, 8 միլիոն քառակուսի մեթր բնակելի տարածութիւն վնասուած է.

Տասնեակ հազարաւոր զոհերուն կ՚աւելնան 530.000 անպատսպարներ.

Վերաշինութեան գծով Հայրենի Պետութիւնը կը նպատակադրէ օգտուիլ Արդի Արեւմտեան բարձր ճարտարագիտութենէն. կառուցանելու համար գործարաններ. հիւանդանոցներ ու դպրոցներ.

Բացի խորհրդային Միութեան հանրապետութիւններու կատարած օգնութիւններէն արտասահմանէն ցարդ հասած օգնութիւնը կը հասնի 30 միլիոն տոլարի.

Վերաշինութիւնը կը կարօտի առնուազն 3 տարուայ ժամանակամիջոցի: Այժմ կը կիրարկուին նմայողական տուներու շինութեան ծրագիրները.

Այսօր պէտք ունինք օգնութեան եւ կը ստանանք զայն. որուն համար շատ երախտապէտ ենք. վաղը մենք հայերս՝ պիտի օգնենք այլ ազգերու», կ՚եզրակացնէ հայրենի փոխ-վարչապետ Վանիկ Տաչեան:

Հայրենի հիւրերը երեքշաբթի 27 Յունիսին ունեցան կարեւոր հանդիպում մը գաղութիս զանազան կազմակերպութիւններու եւ միութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ, առաջնորդարանի դահլիճին մէջ. նիւթերն էին Ղարաբաղը, երկրաշարժը, վերաշինութիւն , եւայլն:

Հ.Բ.Ը. Միութեան Մարի Մանուկեան կրթական հաստատութիւնը շատ ջերմ ու սիրալիր կերպով կ՚ընդունի հայրենի Պետական Պատուիրակութեան այցելութիւնը, հինգշաբթի 29 Յունիսին, իր կեդրոնին մէջ: Աշակերտութեան մասնակցութիւնը յոյժ խանդավառ էր:

Ուրբաթ 30 Յունիսին ժամը 19.30 ին հայրենի Պետական Պատուիրակութիւնը սիրալիր եւ խանդավառ մթնոլորտի մը մէջ ընդունուեցաւ Թեքէյեան Մշակութային Միութեան կեդրոնի մէջ, ուր փախանակուեցաւ ամբողջ հայութիւնը յուզող կենսական ու հրատապ հարցեր, որմէ ետք հիւրերը այցելեցին ՀԲԸ Միութիւնը, ուր պատուասիրուեցան պաշտօնական մթնոլորտի մը մէջ սիրալիր ընթրիքի սեղանի շուրջ:

SERVICIO DE RELACIONES HUMANAS
(Sin fines de lucro)
Reserva total
Martes - Jueves - Sábados
15 a 19 Horas
40-4378

Restaurant
COLBEH MELAHAT
Colbeh
en iraní, significa un pequeño lugar que suma los sentidos: hogar, pequeña casa, nido humilde, recinto acogedor, refugio de la amistad y del amor.
Esta es la COLBEH de MELAHAT
Av. del Libertador 13.041, Martínez
Reservas: 793-3955

Նուիրատուութիւն Տիկ. Երանուհի Իպիչեան Սահակեանի

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը ուրախութեամբ եւ երախտագիտութեան զգացումով կը յայտնէ Տիկ. Երանուհի Իպիչեան Սահակեանի հաստատութեանց կատարած առատաձեռն նուիրատուութեան մասին, ի յիշատակ՝ բարեգործականի գաղափարներուն նուիրուած անոյշ անդամ եւ բարեկամ, Տիար Արամ Սահակեանի: Նկարի մէջ, հանդիսաւոր իրաւրութեան մէջ. նուիրատու Տիկ. Սահակեանի, Տէր եւ Տիկին Արամ Տօնիկեանի, Հ.Բ.Ը. Միութեան վարչական Մորտզի Ասէնապետ, Տիար Վահրամ Հայրապետեանի, Էպըրիպանօ Կրկորիօ Հայրապետեանի եւ վարչութեան եւ Տիկնանց յանձնախումբի անդամներու ներկայութեամբ տեղագրուեցաւ համապատասխան ատենագրութիւնը, որով Տիկին Սահակեանը կը նուիրէ 50.000 Ամերիկեան տոլար (ըստ պրոպոշրջային արժոյրութեան):

Վարչութիւնս, հանգուցեալ Տիար Արամ Սահակեանի յիշատակը յաւերժացնելու համար որոշեց Ակթա Մանու կեան համալիրի 5-րդ յարկի սրահներէն մէկը անուանել Արամ Սահակեան սրահ:

Տիկ. Իսկուհի Գուլահեան Փաստրճեան

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Վարչական Մորհուրդը կը ծանուցանէ ի պիտութիւն մեր գաղութի, հետեւեալ որոշումը.

Ա. Հրապարակայնօրէն շնորհակալութիւն յայտնել Գուլլայեան եւ Թաշճեան ընտանիքներուն որոնք, յարգելով Հ.Բ.Ը. Միութեան Պատուոյ Անդամ՝ հանգուցեալ Տիկ. Իսկուհի Գուլլահեան Փաստրճեանս յանձնեցին իրեն պատկանող ամբողջ կալքը:

Բ. Կիրակի, Յուլիսի 9-ին, յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, Տիկ. Իսկուհի Փաստրճեանի մահուան քառասունքին առիթով:

Դ. Նոյն օրը, հոգեպարար արարողութիւնէն ետք տեղի պիտի ունենայ, Պատուոյ Անդամ Տիկ. Իսկուհի Փաստրճեանի յիշատակը յաւերժացնող յուշատախտակի մը բացումը՝ հանգուցեալի անունով կոչելով Միութեանս Տիկնանց Ցանձնախումբի սրահը, Պուէնոս Այրըս թաղաքի Արմենիա փողոցի 1322, Ակթա Մանու կեան Համալիրի 5րդ յարկին վրայ:

Ե. Այսուհետեւ Միութեանս Սարգիս Պէնկլեան սրահին մէջ բարերարներու, Պատուոյ Անդամներու, Անդամներու եւ հանգուցեալ Տիկ. Իսկուհի Փաստրճեանի ազգականներու ներկայութեամբ հոգեճաշ պիտի կատարուի:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԷՍԻ ՄԱՄՆԱՁԻՒԴԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ
ՅՈՒՆԻՍ 20, 1989 Թ.

ԳԷՈՐԳ ՄԱՐԱՇԼԵԱՆ ՄԵԿՆԵՑԱՒ ԳԱՂՈՒԹԷՍ

Բարեկամ մը. եղբայր մը. ուղղամիտ մարդ մը. կատարեալ հայ մը. արի՛ լ. ընկ. Գեորգ Մարաշլեան. մեկնեցաւ գաղթելս անցեալ հինգշաբթի. 22 Յունիսին հասաւատեղ հասմար Պատան ԱՄՆ:

Թ.Մ. Միւսրիւնը. ինչպէս նաեւ Սարասթասար իրենց կողմին սարսիցին հրաժեշտի ճաշկերոյթը մը. երեքշաբթի օր. Յունիս 20 ին. «Քանիթնա ան Տաւնս» ի մէջ. մասնակցութեամբ բազմաթիւ ընկերներու:

Թերթիս անուէն. Միհրան Սարափեան դրատուն եկաւ. պատշաճ ակնարկութիւններով ընկ. Մարաշլեանի յատկութիւններ. բարեմաղթութիւններ ըրաւ եւ խօսքը տուաւ ընկ. Արամ Տօնիկեանի. որ. ի մէջ այլոց շեշտեց. «կը մաղթենք որ մեր ընկ. Գէորգը գանէ պատանի մէջ նոյն յաջողութիւնն ու համբաւ. զոր գտաւ մեր մէջ»:

Թերթիս աշխատակից. Պրն. Վարուժան Աճեմեան ընկերէ հարց տուաւ. թէ «ինչու Արեւելք էն մեզի եկած արժէքները կը ձգեն մեզ կարծ ժամանակէ մը յետոյ. Ձեւէ գիտեր. թէ չենք ուզեր գնահատել զիրենք»: «յաջողութիւն ազատ Գէորգ»:

Իսկ թերթիս խմբագիր ընկ. Նարայր Գարագաշ նեան ի մասնաւորի բաւ « Գէորգ. եղբայրս. այո եղբայրս. որովհետեւ այն բոլոր. որ կ'ընտրեցիք մեր հասուն տարիքին ու գիտակցելով անոր արժանիքներուն. յանախ ատելի բան է եան այն եղբայրը. որ քնարերգիւր կը պարտադրէ մեզի: Այս տեսար հրաժեշտի պատճառն. մեկնէ ատելի պատճառներ ունինք ուրախանալու եւ հպարտանալու. որովհետեւ հոն. ուր կ'երթայ մեր սիրելի Գէորգը իր հետ պիտի տանի իր ատյգ արժանիքները. եւ լաւագոյն դեսպանը պիտի ըլլայ այս գաղութին. գուցէ ինչ հանչցուած այլ գաղթօճախներու մէջ: Գէորգ եղաւ Սարասթասի Դաշնակցական Միշակ. տնօրէն եւ Հ.Բ.Ը. Միութեան կարեւոր պատասխանատուներէն. եւ այդեզրեց. կիւիք յատկանշող տնով. լուծեան. լրջօրէն ու նուիրումեամբ աշխատելու ուղիներ: Ան ծառայեց եւ գաղութիս եւ անոր կարեւոր կազմակերպութեան՝ նուիրումեամբ. նման հայրենիքի ծառայող կիւիորին. առանց սակնկալութեան: Եւ այս յատկութիւններով. ուր որ գտնուի ընկ. Գէորգը պիտի յաջողի անպայման եւ պատիւ պիտի բերէ հայութեան»:

Ընկ. Գէորգ. երբ խօսքը առաւ. խնամ յուզուած. բաւ. «ինչո՛ է. բէ կը մեկնիմ գաղթութիս. բայց հոգիս կը ձգեմ հոս. ձեզի հետ: Պիտի աշխատիմ որ «Սարասթասպատ» գաղնայ հայութեան լաւագոյն բաներէրը ամբողջ Սիթիւոթի մէջ»:

Հայաստանի Գրողներու Միութեան Բանաձեւ-Որոշումը

Ստորեւ Հայաստանի Գրողներու Միութեան որդեգրած բանաձեւ-որոշումը, որ լոյս տեսաւ «Գրական Թերթ»ի 19 Մայիսի թիւով, եւ որ մուս կազմեց «Արմէնփրէս»ի խաղորդումներուն:

Ընդամէնը մի քանի ամիս առաջ, մենք՝ Հայաստանի գրողներս, ի թիս մեր շատ ու շատ հայրենակիցներին, յոյսով ու հաւատով ընդունեցինք Սորհրդային Միութեան Գերագոյն Սորհրդի նախագահութեան որոշումը՝ ԼՂԻՄում կառավարման յատուկ ձեւ մտցնելու մասին: Գոնում էինք, որ այդ որոշման հարցը վերջնականապէս չի լուծւում, բայց յոյս ունէինք, որ կառավարման ցատուկ կոմիտէն կը կարողանայ ապահովել Մարզի բնականոն զարգացումը, վերջ կը տայ Մարզի հայ բնակչութեան ազգային արժանապատուութեան եւ իրաւունքների դէմ ուղղուած ոտնձգութիւններին:

Ցաւօք, արդէն համոզւում ենք, որ մեր յոյսերը չարդարացան: Ինչպէս եւ պէտք էր սպասել, Ատրպէյճանի ղեկավարութիւնը ամենեւին էլ ձեռնտու չէ, որ Լեռնային Ղարաբաղն ինքնուրոյնութիւն ձեռք բերի:

Օգտուելով կառավարման ցատուկ կոմիտէի թոյլ դիմադրութիւնից եւ երբեմն էլ թողտուութիւնից, Ղարաբաղի նկատմամբ չարունակւում է անցեալից եկող ազգային խորականութեան քաղաքականութիւնը: Մարզը ատրպէյճանականացնելու գործնական ակտիւ քայլերը ուղեկցւում են Ատրպէյճանի մտաւորականութեան, նրա ներկայ եւ անցեալ կուսակցական ղեկավարների ամենատարբեր ամբիոններից արտասանուած կեղծ ինտերնացիոնալիստական ելոյթներով: Սա աւելի է գրգռում Ղարաբաղի հալածուած ժողովրդին, ստիպում բողոքի ձայն բարձրացնել: Բայց դա էլ Ատրպէյճանի ղեկավարութիւնը փորձում է քաղաքական կապիտալի վերածել՝ ճնշուած ժողովրդի հիմը բոլոր միջոցներով հռչակելով հակախորհրդային ու հակավերակառուցողական:

Մենք է Ղարաբաղի վիճակը՝ նորից գործադուլ, նորից երկարատեւ ու անորոշ սպասում: Մայր Հայրենիքից արհեստականօրէն ու բռնի կերպով անջատուած Ղարաբաղի ճակատագիրը չի կարող չյուզել Սորհրդային Հայաստանի բնակչութեանը, որտեղ նոյնպէս դրութիւնը գնալով լարւում է: Սա էլ մեզ ստիպում է մէկ անգամ եւս կրկնել եւ յիշեցնել, որ վերակառուցումը նախ եւ առաջ պէտք է սկսել ազգային հարցից, որ ազգային հարցը կիսատ-պռատ լուծումներ չի հանդուրժում, որ ոչ թէ Ղարաբաղեան պրոբլեմն է հակասում վերակառուցմանը, ինչպէս ԱՄԿԿ կենտկոմի ապրիլեան պլենումում յայտարարեց Ատրպէյճանի կոմկուսի կենտկոմի առաջին քարտուղար Ա. Վեզիրովը լճացման տարիներին բնորոշ իր ելոյթում, այլ հենց չլուծելն է հակասում վերակառուցման, դեմոկրատիայի, իրաւական պետութեան ստեղծման, ազգերի իրաւահաւասարութեան գկգրունքներին:

Մենք գտնում ենք, որ Ղարաբաղը փորձադաշտ չէ՝ որ անսահման չեն նրա մարդկանց համբերութիւնը, նրանց բարոյական ու ֆիզիքական ուժերը: Ղարաբաղցիների ճակատագրերը, նրանց կեանքն ու ապագան այն հարցերը չեն, որ տեղի տան ամէն տեսակի դիւանագիտական քայլերի ու երկիմաստ վճիռների, ամէն տեսակի մեծապետական նկրտումների:

Մենք լիովին բաժնում ենք մեր ժողովրդի անհանգստութիւնը, միանում նրա վրդովմունքներին ու զայրոյթին, որովհետեւ մարդկային ու իրաւական բոլոր օրէնքներով ամէն մի ժողովուրդ ինքը պէտք է տնօրինի իր ճակատագիրը:

Ղարաբաղում գործադուլ է, Հայաստանում լարուած ու պայթուցիկ վիճակ, եւ երկուսն էլ խոր արմատներ ունեն:

Եկել է նոր վճիռներ կայացնելու ժամանակը:

Դաժան փորձութիւնների շրջան է մեր ժողովրդի համար: Անհաշիւ զոհեր տարած երկրաշարժից յետոյ աւերակների է վերածուել Հանրապետութեան մէկ երրորդը, հարիւր հազարաւոր մարդիկ անօթեւան են, Հանրապետութիւնը լցուել է Աղրպէյճանից եկած փախստականներով:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՄԻԱԿ ՃԻՇԴ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ՆՐԱ ՎԵՐԱՄԻՒԱՐՈՒՄՆ Է ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Այս եւ միւս փորձութիւնները, Սումգայիթի անպատիժ մնացած յարդը, կիրովաբադում եւ այլուր հայերի նկատմամբ գործադրուած ոճրագործութիւնները, «Զուարթնոց» օդակայանի դէպքերը, «Ղարաբաղ» կոմիտէի անդամների անօրինական ձերբակալումը, պարետային ժամը, կենտրոնական մամուլի եւ հեռուստատեսութեան ոչ օրիեկտիւ վերաբերմունքը եւ, վերջապէս, Ղարաբաղի չյուծուող պրոբլեմը մեր ժողովրդին հասցրել են ֆիզիքական ու հոգեկան մի այնպիսի գերլարուած վիճակի, որ ամէն մի նոր, ձեւական, ոչ հիմնաւոր վճիռ ու թերասացութիւն կը նշանակի խաղալ ժողովրդի ճակատագրի հետ, նրան մղել նոր փորձութիւնների ու ազէտի: Սա պէտք է լաւ գիտակցի ամէն քաղաքացի, մեր կուսակցական ու խորհրդային ամէն ղեկավար, Հայաստանի Գերագոյն Սորհրդի դեպուտատները, բոլոր նրանք, ումից կախուած են Ղարաբաղեան պրոբլեմի լուծումն ու ժողովրդի ճակատագիրը, ինչպէս Ղարաբաղում այնպէս էլ Հայաստնում:

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐՕՏ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՎՃՌԻ Է ՍՊԱՍՈՒՄ

Բարդ իրավիճակից այս գնահատականից ելնելով է Հայաստանի գրողների Միութեան Վարչանուր ժողովը գտնում է՝

1.- Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար Մարզում ժամանակաւորապէս մտցուած կառավարման յատուկ ձեւն արդէն սպառել է իրեն եւ պէտք է փոխարինուի տեղական կումակցական ու խորհրդային մարմինների իշխանութեամբ:

2.- Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար Մարզը պէտք է իրապէս դուրս բերուի Ատրպէյճանական ԽՍՀի կազմից:

3.- Լեռնային Ղարաբաղի պրոբլեմի միակ ճիշդ ու վերջնական լուծումը նրա վերամիաւորումն է Խորհրդային Հայաստանի հետ:

4.- ՀԽՍՀ Գերագոյն Սորհրդի դեպուտատները մինչեւ Սորհրդային Միութեան ժողովրդական դեպուտատների առաջին համագումարը, պէտք է հանդէս գան Հայկական ԽՍՀ Գերագոյն Սորհրդի արտահերթ նստաշրջան հրաւիրելու պահանջով:

5.- Հայկական ԽՍՀ Գերագոյն Սորհրդի արտահերթ նստաշրջանի օրակարգը պէտք է նուիրուի Լեռնային Ղարաբաղի պրոբլեմին՝ գլխաւորը համարելով Ինքնավար Մարզի վերամիաւորումը Հայաստանին:

6.- Հայաստանից ընտրուած ԽՍՀՄ ժողովրդական դեպուտատները Սորհրդային Միութեան ժողովրդական դեպուտատների առաջիկայ համագումարում պէտք է ամենայն սկզբունքայնութեամբ բարձրացնեն Լեռնային Ղարաբաղի պրոբլեմը, վճռականօրէն դնեն Ատրպէյճանի կազմից նրա դուրս գալու եւ Սորհրդային Հայաստանին վերամիաւորուելու հարցը:

Հայաստանի Գրողների Միութեան Ընդհանուր ժողովը յոյս է յայտնում, որ այս ճակատագրական ու վճռորոշ օրերին ամէն ոք իր բարձրութեան վրայ կը գտնուի, իսկ դրա համար այսօր, ինչպէս երբեք պահանջւում է իրավիճակի սթափ գնահատութիւն, պատասխանատուութեան զգացում ներկայիս ու պատմութեան առաջ, ժողովրդի ու նրա ղեկավարութեան միասնութիւն, քաղաքական հասունութիւն ու խոհեմութիւն:

Արդարութեան կարօտ ժողովուրդը վճռած է սպասում: Նա չպէտք է նորից յուսախաբ լինի:

Հ.Բ.Ը.Մ.-ի 1988-ի Յատկացումները Հայաստանի

Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան Դիւանէն ստացանք ստորեւ հաղորդագրութիւնը:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը իր հիմնադրութեան թուականէն իսկ նուիրումով իր հիմնադրութեան թուականէն իսկ նուիրումով իր հիմնադրութեան թուականէն իսկ նուիրումով

Հ.Բ.Ը.Մ. - ՅԱՏԿԱՑՈՒՄ

(ՄԱՐ. 11-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Իւրաքանչիւր տարի Հ.Բ.Ը.Մ.ը կը շարունակէ իր նպաստը Հ.Բ.Ը.Մ.ի Ալեք Մանուկեան Մշակութային Հիմնադրամին, Սիմոն Հիմնադրամին ու Կեդրոնական Վարչական Ժողովի Հիմնադրամներուն կողմէ 1988ի ընթացքին կատարուած եւ հետեւեալ յատկացումները.-

$50,191 Երեւանի Բժշկական Հիմնարկին՝ կազային գունագրութեան բազմամեքենատանց մանրակարգիչ:
$50,00 Սիփիւռահայութեան Հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէին:
$50,000 Հայերէն դասագիրքերու՝ «Լոյս» հրատարակչականին եւ ՍՀՄԿԿի գործակցաբար:
$28,00 ՍՀԿԿին՝ «Ծաղիկ» սահիկային սարք:
$27,000 «Մաթինքոշ» համակարգիչ Միասնիկեանի անուան գրադարանին:
$25,000 Գիրքի հրատարակութեան էջմիածնի համար:
$20,000 Հովանաւորում՝ այցելու արուեստագէտներու եւ գիտաշխատողներու:
$18,000 «Մաթինքոշ» Համակարգիչ Գրողներու Միութեան:
$18,000 «Մաթինքոշ» Համակարգիչ Արարատեան Թեմին:
$17,800 Երեւանի Բժշկական Հիմնարկին աշխատանոցային սարքեր (Գասպարեան Հիմնադրամ):
$17,348 Միհաս Աւետիսեանի յիշատակին՝ օրացոյցեր, Մշակոյթի Պահպանման Հիմնադրամին համար:
$14,375 Հայաստանի պատկերասփիւռին՝ Մ. Նահանգներու մէջ հայկական ձեռագիրներու ընդարձակման համար:
$11,700 Հայաստանի Պետական Երգչախումբին համար նոր զգեստներ:
$10,000 «Քանըն» պատճինահան սարք Երգահանններու Միութեան:
$10,000 «Քանըն» պատճինահան սարք ՍՀՄԿԿին:
$10,000 Գաղափապետ է. Աւագեանին միջոցով «Քոտաֆ» ժապաւէն՝ Երեւանի մասին շարշապատկերի մը համար:
$9,864 Երեւանի Պետական Հիւանդանոցին (Շերպեթեան Հիմնադրամ):

ԴԻՒԱՆ ԿԵԴՐ. ՎԱՐԶԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

Ազնաւուրի «Քեզ համար Հայաստան» երգը իտալերէնով

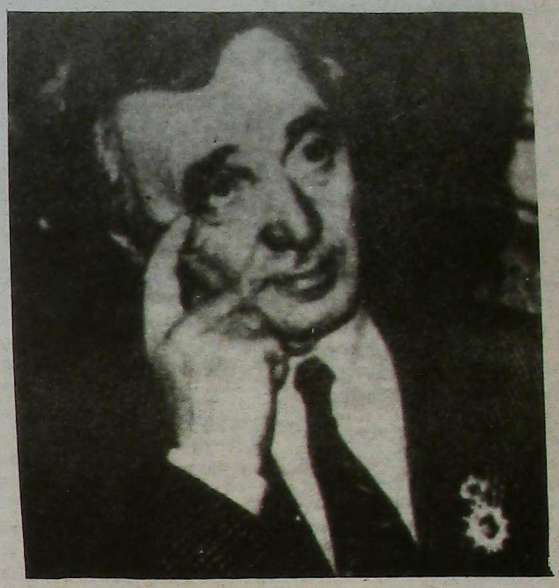

Ֆրանսահայ հանրայայտ երգիչ եւ երգերու հեղինակ Շարլ Ազնաւուրի «Քեզ համար Հայաստան» երգի ձայնասկաւառակի իտալերէն տարբերակը ձայնագրուեցաւ (Միլան (Իտալիա) «Նուովա Ֆոնիտ Ջետրա» սթիւտիոյի մէջ, Շարլ Ազնաւուրի նախաձեռնութեամբ: Ազնաւուրի կոչին ընդառաջեցին Իտալիոյ երեք սերունդի էսթրատային ականաւոր երգիչներ եւ երաժիշտներ:

Նոր ձայնասկաւառակի վաճառքէն գոյացած գումարը պիտի յատկացուի Հայաստանի հրկրաշարժէն աղետահար երախաներու հիմնադրամին:

ՄԱՍԱՕ Հաստատութիւնը 2000 Ծորակ Կը Նուիրէ Արցախի

Մարտ 3ին եւ 4ին Արցախ կատարուած այցելութեան ընթացքին, Ղարաբաղի ցամաքուկ կառավարման կոմիտէի նախագահ Արքատի Վոլսքին Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Գործադիր Փոխ-Նախագահ Լուիզ Սիմոնին եւ կեդրոնական կրթական ծանձնախումբի Առենապետուհի Բերկրուհի Սվաճեանին յայտարարած էր Ստեփանակերտի մէջ 2000 նոր բնակարաններու կառուցումը:

Նոր բնակարանները պիտի մեղմացնեն բնակարանային սուր տագնապը, որ ստեղծուած է Ասրպէյճանի հայ գաղթականներու ներհոսքին հետեւանքով:

Տիկ. Սիմոն, յանուն ՄԱՍԱՕ Հաստատութեան, նուիրած է 2000 «Տելթա» ծորակներ՝ սատարելու նոր կառուցումներուն: Ծորակները, 10,000 փաունտ ծանրութեամբ, Մայիս 2ին ուղարկուած են Երեւան՝ յանձնելու Ստեփանակերտի:

TERKA
S.A.C.I.F.I. y A.
Fábrica de tejidos

Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
TE. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. TE. 37-3829/6102

Արժ. Տ. Չարեհ Փհիլ Սահակեան կը մեկնի գաղութէս

Կիրակի Յուլիս 2 ի կէսօրէ յետոյ, ժամը 13 ին, Ազգային Ապր. Վաժարանի Եղ. Պետեանեան Սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Տաժէհի հանդիսութիւնը ի պատիւ Արժ. Տ. Չարեհ Քհնյ. Սահակեանի:

Մինչդեռ բոլոր մեր մտավորականները եւ բանվիրները նկատ Վեհ կառավարը սիրով եւ յարգանքի առիթը իրենց հոգեպէս հաւիւն են: Բայց խօսք առնողները սկսան Քհնյ. Գերիզպրեան Աւագ Քահանայէն, որն Հոգեհան պատ Քահանայ տակ պատած էր ձեռնարկը կազմակերպած հոգեպատարագութեան եւ Տիկնոջ մոմ Քահանայական Քաւոր-Հոգեպարտ Քահանայ Նոսկին եւ Ներկայ տաճկահայերուն, ինչպէս նաեւ «Ասպետապատան» ի խնդրոյ մը տեղի տալով Տաճկահայ կրօնական ծառայութեան Քահանայ, նախ քան բարձր տժգունելը, չէր սեպով որ անոր մեկնումը կը ձգէ շատ պլսոյ բաց մը, որ սկսած է պակսիլ ի պէտ մեծ պատճառ Քահանայ, եւ չատ: Հոգեպատ Տաճկահայ մեկնումը ցաւ կը պատճառէ, ոչ միայն իր Տաճկահայ, այլ ամբողջ պատճառ, պահուհան ան պիտոյտ սիրով ու սիրտով, յարգել եւ յարգուիլ, եւ ծառայել առանց անկնկալու Քահանայ ու յաջողութեան:

Բարօրութիւն ու յաջողութիւն իրեն իր նոր առաքելութեան ու նոր չրջանակին մէջ:

Յաւակցութիւն

Խոր ցաւով կ'իմանանք զոյգ Արժ. Տ. Տէրտէր Աւագ Քհնյ Տէր Խորէնեանի մահուան, որ պատահեցաւ անցեալ երկուշաբթի Յունիս 26ին, Պուէնոս Այրեսի մէջ:

Հանգուցեալը 89 տարեկան ձնած էր կիլիկիոյ Մարաշ էտպատրի մէջ: Քահանայ ձեռնադրուած է զերբ. Տ. Գարեգին Արք. Խաչատուրեանի կողմէ, եւ հեղինակն է պատարագամատոյցի մը. հայերէն եւ Տաթիերէն լեզուներով:

Թեհիս Սրբազան Աւագ Տէր Գերբ. Գրիգորիս Եպիս. Բուենոսայրեսի գլխատրեց յուղարկաւորութեան արարողութիւնը Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ. երեքշաբթի 27 Յունիսի առաւոտեան, բնկերակցութեամբ ամբողջ կղերին:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Մայիս 28-էն Սարտարապատի Ճակատամարտ Եւ Նոյեմբեր 29

Ազգերու պատմութեան մէջ չատ հազուադէպօրէն ժողովուրդ մը, որուն կէսը զոհը եղած ըլլար ցեղասպանութեան, իսկ միւս կէսը՝ դատապարտուած տարագրութեան եւ աքսորի, յանկարծ ընդունուէր միջազգային ընտանիքին կողմէ որպէս հող, հայրենիք եւ պետականութիւն ունեցող անկախ երկիր, ու ապա՝ դարձեալ դէպքերու բացառիկ եւ ամբողջովին աննախատեսելի բերումով, զահավիժէր այնքան, որ վերապրող կէսին ալ սպառնար ամբողջական բնաջնջումը, իր անունը կտակելով թանգարաններու եւ հին պատմութեան գիրքերու էջերուն: Սակայն, ահա ա՛յս է որ պատահեցաւ Տէր Զօր ճանչցած եւ երեք տարի ետք Մայիս 28ով անկախութիւն հռչակած ժողովուրդի մը, որ նոյնիսկ բռնադատուեցաւ, – ու աս ալ եզակի երեւոյթ, իր անկախութիւնը հռչակելու «ահ ու դողով», եւ նոյնիսկ արցունքով: Ինչպէս հետագային պիտի գրէր հանրապետութեան վերջին վարչապետ Սիմոն Վրացեան՝ «ցնծութեան աղաղակներով եւ ծափերով չընդունուեց նրա անկախութիւնը: Ընդհակառակը շատերի համար նա նկատւում էր, դժբախտութիւն: Հիւանդ երեխայ աշխարհ բերած մօր պէս հայ ժողովուրդը գլուխ էր ծեծում սգաւոր…»:

Այսուհանդերձ, առաջին անգամ Թուրքին իսկ ճանչցած – իրաւ է ոճրային նպատակներով – Հայաստանի Հանրապետութեամբ է որ վեց դարերէ ի վեր հող եւ իշխանութիւն կորսնցուցած հայութիւնը ձեւով մը սկիզբ կը դնէր իր պետական կառուցուածքին. եւ որքա՛ն ալ տարտամ սահմաններով՝ վերստին տեղ կը գրաւէր աշխարհագրական քարտէսներուն վրայ:

Առաջին Աշխարհամարտը աղէտ մը դարձաւ հայ ժողովուրդին, Թուրքին պատեհութիւն ընծայելով որ ան փորձէ հաշուէյարդարի ենթարկել հայը եւ անոր ազգային դատը: Սակայն, երեք տարի ետք, շնորհիւ 1917 Փետրուարին ռուս ժողովուրդին ցարերու դէմ ըմբոստութեան, կազմուեցաւ առժամեայ կառավարութիւն մը՝ որ 26 Ապրիլին Թուրքիայէն խլուած հայկական գաւառները իր հովանիին տակ առնելով ապագայի փայլուն յոյսեր կը ծագեցնէր հայոց մէջ: Դժբախտաբար նոյն տարին Հոկտեմբերեան յեղափոխութիւնը շրջեց ամէն կարգ, երբ պոլշեւիկ կառավարութիւնը իշխանութեան տիրանալու երկրորդ օրն իսկ տուն կանչեց իր զինուորը, քայքայելով կովկասեան ճակատը: Յունուար 1ին Լենին դաշինք կը կնքէր Թուրքիոյ հետ, իսկ Մարտ 18ին կը ստորագրէր Բրեստ Լիթովսկիի դաշինքը՝ Կարսը, Արտահանը եւ Պաթումը ձգելով Թուրքիոյ, եւ թոյլ տալով որ Հայաստան, Վրաստան եւ Ատրպէյճան թրքական ազդեցութեան շրջանակ համարուին: Վերոյիշեալ դաշնագրով իր ուժը կը կորսնցնէր նաեւ 13 Յունուար 1918ի Լենինի հրովարտակը, որով Հայոց ինքնորոշման իրաւունքը կը ճանչնար:

Հոս տեղին չէ այսօր պատմականը ընելու հետագայ դէպքերու զարգացման եւ մինչեւ 1920 Նոյեմբեր 29ի պատահած, դժբախտ վերիվայրումներուն, որոնց մէջ նաեւ մենք հայերս որոշ ժխտական դեր մը վերցուցինք քաղաքական մեր տհասութեամբ, անփորձութեամբ եւ միշտ հեռաւոր սուրբերու վստահելու մեր երազանքին մէջ:

1918ի դէպքերու պարագային, դժբախտ իրողութիւնը այն էր, որ հայերը դարձեալ մինակ մնացած էին թշնամի Ատրպէյճանի մը, կասկածելի Վրաստանի մը եւ գայլի ժանիքները կրկին սրած Թուրքիոյ դէմ, որուն բանակները կը յառաջանային դէպի Թիֆլիս եւ Երեւան, վերջ տալու համար հայկական կառավարութեան գոյութեան մը հետ երեքհազարամեայ ազգի մը գոյութեան. եւ գործադրելու համար իր համաթրքական ծրագիրը: Շրջան մը առաջ, հայեր արդէն քաշուած էին Վանէն եւ պարպած էին Էրզրումն ու Սարըղամիշը: Թուրքերը գրաւած էին նաեւ Ալեքսանդրապոլը (Լենինական) եւ կը փորձէին գրաւել դէպի Ջուլֆա գացող երկաթուղիի երկայնքը:

Երեւանի դռներուն՝ Սարտարապատի ճակատամարտին ելքը մահու եւ կենաց տարբերութիւն մը պիտի ըլլար հայերուն: Նոյնպէս բախտորոշ նշանակութիւն ունէին Ղարաքիլիսայի եւ Բաշ-Ապարանի վճռական կռիւները: Մայիս 21ին Թուրքերը արդէն գրաւած էին Սարտարապատի (այժմ Հոկտեմբերեան գիւղ, որ պէտք է այլեւս վերամկրտուի իր նախկին դիւցազնական անունով) կայարանը եւ մօտեցած Եղեգնուտ գիւղին:

Ահա օրհասական, լինել չլինելու պահուն է որ Արարատեան Դաշտի հայոց զանգակները ղօղանջեցին, կրակէ գիծերու վրայ հրաւիրելով ամբողջ հայ ժողովուրդը, – բանուորը, մտաւորականը եւ գիւղացին: Հոն ճակատի վրայ կը տեսնուէր նաեւ փոքրակազմ այլ քաջարի եպիսկոպոս մը, որ աւելի ուշ պիտի դառնար Գարեգին Ա. Յովսէփեանց, Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ:

Զորս օրեր տեւող անտեղիտալի կռիւներէ ետք, անակնկալի եկած Թուրք բանակը սկսաւ նահանջել մինչեւ Ալեքսանդրապոլ: Հայերը իրենց հերոսական պայքարով թշնամիին պարտադրած էին այս արեւուն տակ ապրելու իրենց կամքը եւ բազմադարեան ժողովուրդի մը արի ժառանգորդները կոչուելու պատիւը:

Սարտարապատը հայ ժողովուրդի հաւաքական ճիգին եւ կամքին դիւցազնամարտն էր, որ պատմութեան մէջ պիտի յիշուի Աւարայրի կողքին:

Մայիս 26ին Կովկասեան դաշնակցութիւնը, Սէյմը (Հայաստան, Վրաստան եւ Ատրպէյճան) ինքզինք լուծուած հռչակեց, նոյն օրը վրացիները անկախութիւն հռչակեցին, յաջորդ օրը՝ նոյնը ըրին ատրպէյճանցիները: Հայերը կը վարանէին իրենց դրացիներուն անկախութեան հռչակումի օրինակին հետեւելու, գիտնալով Թուրքերուն տրամադրութիւնները, ինչպէս նաեւ առանց ռուսական հովանիի մը յառաջանալիք վտանգը: «Թիւրքեր Հաշտութեան բանակցութիւններ վարելու համար նախապայման էին դրել անկախութեան յայտարարութիւնը», կ'ըսէ Վրացեան: Այդ պայմաններուն մէջ, Թիֆլիս նստած Հայ Ազգային Խորհուրդը Մայիս 28ին հռչակեց իր անկախութիւնը: Շաբաթ մը ետք, 4 Յունիս 1918ին Հայաստանի Հանրապետութեան եւ սուլթանական Թուրքիոյ միջեւ ստորագրուեցաւ Պաթումի «դաժան» դաշնագիրը, որով Թուրքեր կը ճանչնային երեք հանրապետութիւններուն անկախութիւնը, իսկ անոնք կը պատրաստուէին Թուրքերուն օգնելու ընդդէմ Համաձայնականներու (Անգլիա, Ֆրանսա) եւ ընդդէմ Զօր. Անդրանիկի, որ կը շարունակէր կռուիլ իր առանձին հարուածող զօրախումբով, քանի Անդրանիկ չէր հրաժարած արեւմտահայոց դատէն եւ չէր ուզեր ճանչնալ Պաթումի խեղճուկ դաշնագիրը, որ 12,000 քիլոմէթր հողամաս կը տրամադրէր Հայաստանի, 14 խեղդիչ յօդուածներով:

Հայաստանի անկախութիւնը նուիրագործուեցաւ 1920 Օգոստոս 20ին, Սեւրի դաշնագրով:

Հայաստանի եւ Հայոց գոյութիւնը անգամ մը եւս վտանգուեցաւ, 1920 Նոյեմբերին երբ թրքական բանակները ջարդով եւ թալանով յառաջացան Սեբաստապոլ, գրաւելով նաեւ Արդուինի եւ Սուրմալուի շրջանները: Այս անգամ հայ ժողովուրդին փրկութիւնը պիտի գար Հիւսիսէն, Հայաստանի խորհրդայնացումով:

***

Դէպքերու այս կարճ պատմականը ըրինք, ցոյց տալու համար նաեւ թէ ինչ պայմաններու տակ հայերը յաղթեցին, ու նաեւ իրենց անկախութիւնը հռչակեցին:

Մայիս 28ի թուականը, որպէս հայ ժողովուրդի անկախութեան թուական երկար տասնամեակներ բաժնած է սփիւռքահայ քաղաքական կուսակցութիւնները, առանց որ խորքին մէջ էապէս տարակարծիք ըլլան անոնք: Բաժանումը յառաջացած էր այն մենաշնորհութենէն զոր Դաշնակցութիւնը կ'ուզէր տալ անոր, մանաւանդ երբ կ'աշխատէր զայն իր պատմական պարունակէն դուրս հանելով ծառայեցնել իր շահախնդիր եւ միակողմանի քաղաքականութեան համար ընդդէմ Խ. Հայաստանի: Նոյն տարակարծութիւնը գոյութիւն ունէր Եռագոյնի գործածութեան պարագային:

Թերթիս անցեալ համարով հրատարակեցինք Ռ.Ա. Կուսակցութեան հաղորդագրութիւնը, ուր ՌԱԿի Գերագոյն Մարմինը հայրենի պետութեան կ'առաջարկէր «1918 Մայիս 28ը ճանչնալ իբրեւ գոյառման թուականը հայկական նոր պետականութեան՝ մեր վերջին թագաւորութեան անկումէն շուրջ վեց դար ետք իրագործուած հայ քաղաքական բոլոր հոսանքներուն համագործակցութեամբ»: Կուսակցութիւնը Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդին նոյնպէս կ'առաջարկէր «վերաքննութեան ենթարկել եւ յստակ դիրքորոշում որդեգրել Եռագոյնի մասին»:

Սփիւռքահայ պատմութեան անտեղեակ զանգուածներուն կարեւոր մէկ տոկոսը հաւանաբար քիչ մը անակնկալի եկաւ այս «յայտնութենէն», որ խորքին մէջ Ռ.Ա. Կուսակցութեան կողմէ նոյնիսկ երեսունական թուականներուն իր լուծումը գտած հարց մըն էր: Այս թիւով կը հրատարակենք 1930–1932 թուականներուն ինկող կարգ մը փաստաթուղթեր, որոնք կը վերաբերին Ռ.Ա. Կուսակցութեան եւ Հ.Յ. Դաշնակցութեան վերին մարմիններուն միջեւ տարուած բանակցութիւններուն, որոնք ապարդիւն չեն:

(ՇԱՐ.Ը, 14րդ ԷՋ)